

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadói felelős: Forster Géza az OMGE igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE szerkesztő-titkára.
Társaszerkesztő: Buday Mária az OMGE titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1901. január hó 30-án d. e. 10 órakor.
Tenyészállatvásárt bíráló bizottság ülése.
" január hó 30-án d. u. 4 órakor.
Építési bizottság ülése.
" február hó 4-én d. u. 4 órakor.
Műszaki bizottság ülése.

XVIII. tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület XVIII. tenyészállatvásárját 1901. évi márczius hó 10. és 11-ik napjain tartja Budapesten, a Tattersall részvénytársaság istállóiban (szemben a keleti pályaudvarral).

A tenyészállatvásárral kapcsolatosan gép- és eszközkiallítás is tartatik.

A tenyészállatvásár tervezete a bejelentési ivekkel egyetemben már szétküldtetett az ismertebb tenyésztők és gépgyárosok címére.

Akik tervezetre igényt tartanak, ezek sziveskedjenek ilyenek küldését levelező-lapon az OMGE. titkári hivatalától kérni.

A rendező-bizottság.

Nyílt levél.

Nagyságos
Makfalvay Géza, országgyűlési képviselő urnak
Budapesten.

Az ujságomból azt olvastam, hogy Nagyságod a kereskedelemügyi miniszternek előadója volt. Ezen persze nagy tudatlanságomban én egy percig sem akadtam fenn. De azután azt is olvastam, hogy ezzel igazában valami nagy vizálykodást kezdenek eligaz-

gatni. Eddig tudniillik Nagyságod a gazdák pártján állott és tartott a gazdák vezetőivel, akiket agráriusoknak neveznek. Most meg egyszerre az ipar és kereskedelem érdekében emel szót, mint hivatalos előadó. Már pedig azt mondják, hogy az agráriusok az ipar meg a kereskedelem rovására akartak győzedelmeskedni.

Most már, mint Nagyságodnak egyik választója, azt kérdelem, mi van a dologban. Otthagytá-e az agráriusokat vagy sem? Mert ha csakugyan ellenségeskedés volt az ipar, kereskedelem és a mezőgazdaság között, akkor Nagyságod most görbe uton jár. Akkor az ellenfélhez pártolt át és mi gazda választói, nem kevesebb, mint 735-en, megvonjuk Nagyságodtól a bizalmat. Ha azonban Nagyságod egyenes uton jár, akkor kereskedelem és mezőgazdaság között nem lehet szó ellenségeskedésről. Mert egyenes uton járó ember az ellenségének érdekében nem beszélhet. S ha ez így van, akkor az én ujságom hazudott abban, mintha a mezőgazdaság örökös harcot folytatna az ipar, meg a kereskedelem ellen.

Tudni szeretnénk, mi az igaz! Haragudtak-e Nagyságtok az iparra és a kereskedelemre, hogy a kibékülésre most szükség volt? És miről mondtok le, hogy az ellenfelet kibékítsék? Mi ugy tudjuk, hogy az agráriusok az ország mezőgazdaságának javáért küzdöttek. Ha volt valaki, akivel emiatt ellenkezésbe jutottak, hát azzal a valakivel kibékülni nem volna szabad. De most, hogy tapasztalom a Nagyságtok békés érzületeit az ipar és a kereskedelem irányában, úgy vélem, hogy ezekkel harcot még sem folytathattak. Tehát arra a meggyőződésre lyukadok ki, hogy nem az ipar és nem a kereskedelem volt Nagyságtoknak az igazi ellenfele, hanem valami más.

Nekünk nagy megnyugvásunkra szolgálna az, hogy mikor saját boldogulásunkra törekszünk, ugyanakkor nem kell ellenségeskedni se az iparral, se a kereskedelemmel. De miért akarják hát velünk elhitetni, hogy Nagyságtok eddig ezek ellen keresztes hadjáratot folytattak és imhol, csak most kezdik beadogatni a derekukat! Nem arra nézve akarják ezt elhitetni velünk, hogy Nagyságtok: az agráriusok, nem igaz uton indultak el? És nem az-e az igazi, de büjkáló ellenség, aki ilyesminek a Nagyságtok kárára való elhitéstére törekedik?

Mindez pedig engemet, sok más gazdátársammal együtt nagyon érdekel. Mi itt csendes egyetértésben élünk és nem szívesen olvassuk, hogy ott fenn az urak örökös harcban vannak, szörnyű módon károsítva szegény hazánk iparát és kereskedelmét. Bevallom Nagyságodnak bizalmasan, hogy mióta a gazdapártiak ezt az elhatalmasodását kürtölik, azóta a községemben egy tucat birtokost licitáltak, az elnyomott Fischer Jakab, pálinka- és buzakereskedő pedig most épített a második palotáját a megye székhelyén. Ebből azt következtetem, hogy a gazdapárt még sem hatalmasodott el annyira, mint híresztelik s nincsen is még annyi előnye, hogy ezekből módjában állana békét vásárolni. Sőt még azt is hinni bátorokodunk, hogy Nagyságtoknak a mi nevünkben nincsen is joguk kibékülni azokkal, akik a mi boldogulásunknak útjában állanak. Minthogy mi még csak ezután várjuk a győzelmet.

A mi győzelmünk Nagyságos uram az volna, ha buzáért, ökörért jobb árakat kapnánk. Azt szeretnénk mi voltaképpen kitudni, hogy ez mitől függ. Mert amint ezt megértene, attólfogva aztán irhatnának, beszélhetnének akármit, de mi csak ahhoz huznánk,

a Magyar Mezőgazdák Egyesülete

Budapest, V. Albertmány u 31

most jött be: lohára, licerna

és minden más vetőmagból jöttéket

és erőt mintáért ajánlatot kérek.

aki a verejtékes munkánk után való hasznót javítani tudná. Mind így gondolkozik, aki csak szántó-vető ember ezen a vidéken. Hát most már azt kérdelem, miért dugják úgy el azt, hogy ki igyekszik a mi kisajtott árva zsebünk, pusztuló gazdaságunk javára cselekedni? És hogy mi ennek a módja? Miért nem vagyunk e felől világosságban? Hisz ha látnánk és értenénk, hogy ime ebben meg ebben adódhatik meg a módja a gazdasági javulásnak, hát akkor utána lennénk már a választásoknál minden erőnkkel, hogy ne rajtunk muljék a jó ügyek. Tisztelettel kérdelem Nagyságotól, hogy miért nem agrárius minden magyar képviselő, mint Nagyságod is? Ismer-e Nagyságod nagyobb országos érdeket, mint az ország gazdáiak a boldogulását? És ismerhetnek-e ennél nagyobb érdeket a többi képviselő urak? Ugy-e nem! De vajjon mind egyetértenek-e ebben az érdekekben? Igen-e vagy nem? Ha pedig mindenki egyet akar, akkor miért mutatnak rá az egyikre, hogy ni az agrárius és miért akarja ezt a másik letorkolni? Ha mindenkia gazdák javát akarja, akkor miért szakadtak pártokra és miért nem torkolják le egyesült erővel azt, ami becsületes igyekezetüknek útjában áll? Ez az amit mi főképen tudni szeretnénk. Mert ha a szerint válik ki az agrárius, meg a nem agrárius, hogy milyen politikai pártba való, hát akkor mi ezután nem azt néznénk, ki milyen párti, hanem azt, hogy gazdapárti-e vagy sem.

Nemsokára eldönteni fogják Nagyságot, hogy milyenek legyenek a vámok; hogyan védjék meg azok a gazdákat. Hosszu esztendőik ismétlődő csapásai gazdának is, iparosnak is politizáló kedvét szegték. Nagyságot maguk között még politizálnak, mi már magunk között spekulálunk. Azt néznénk, ha látnánk, hogy ki akar a mi javunkra vámot emelni, alkut kötni a külfölddel, ki pedig a más javára. Hanem hát a képviselő uraknak ebbeli hovatartozóságát kivenni sehogysem tudjuk. 67, vagy 48? Ezt tudjuk. Önálló vagy közös vámterület?

Erről is tudjuk, ki tart vele, ki ellene, vérbeli virtus, bajszerkedés óta. 67, az közös. 48, az önálló. Még gyermekszámba mentek a képviselő urak és már akkor is így volt. Közvetve, velünk, rusztikus emberekkel is így van. Azonban hát sejtjük már, hogy nem jól van ez sehogysem. Nem jól van az, hogy a világon mindenki a zseb hasznára dolgozik, mi pedig *érzésből* dolgozunk. Nem jól van az, hogy azt nézzük, ami a politikánkhoz dukál, habár az ország legfőbb gazdasági érdekének fájna is. Azt kellene mondani: „jól van, marad a politikám, hitemnek a jogbeli részéből engedek, hanem mielőtt a gazdaságbeli dolgokra nézve határoznék, czeruzát veszek a kezembe és számítok”. Teljes tisztelettel kérdelem Nagyságotól, van-e czeruza a képviselő urak kezében és kiszámították-e már, hogyan lehetne emelni az ökörnek meg a buzának az árát?

Azért kapaszkodom ebbe a kérdésbe, mert ha az urak ezt a számítást megcsinálták, hát hogy ez a mi javunkra üssön ki. Békés hajlandóságu emberek vagyunk, nem akarunk ártani senkinek, nem szeretjük ha veszekednek az urak. Hanem *ezért* már csak tessék veszekedni, ha szükséges. Engedni itt annyi volna, mintha az utolsó betevő falatot adnánk ki a kezünkkel. Amithogy Nagyságod ezt bölcsen tudni méltóztatik. Előhozokodtam vele mindazonáltal abbéli nyugtalanságomban, hogy miután szelvényben hirdett egyezkedésre került a sor, hát vajjon *itt*, vagy mi másban engedtek volna az agrárius urak. Lévéni alázatos nézetünk, hogy nekünk odaengedni valóknak nincsen.

Mindezeknél fogva ismétlően a Nagyságod kegyes válaszáért esdem azon irányban, vajjon csakugyan beütközött-e a béke s vajjon micsoda előny származik ebből ránk nézve? Mert ha a béke jussán reményünk van állatunk, terményünk árának emelkedésére, akkor mi sem fogunk haragot tartani senkivel a világon. De míg ebbeli reményünk horga szilárd talajba nem kapaszkodik, addig azt kívánnánk, ha Nagy-

ságot velünk, szegény gazdákkal együtt továbbra is csak béketlenkednének.

Maradván egyebekben teljes tisztelettel Nagyságotnak hiv. választója:

Sós Márton,
gazda.

A másolat hitelül:

B. B.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Cserháti Sándor.

Magyarország komlótermesztése 1900-ban.

Midőn az 1899. évi komlótermesztésről beszámoltam*) kiemelttem, de az akkor közölt sorokból különben is kitűnt, hogy országunk ezen kevéssé felkarolt természeti ága szintén a javulás és haladás útján van s hogy *közel a jövő*, amidőn a nép is a butító pálinka helyett olcsó sör fog fogyasztani. Az alább közlendő adatok szerint a haladás folytonos, de az olcsó sör reménye gyengén áll, mert a sörgyárosok kartellje rémitget. A magyar komlótermesztő ugyan már rég küzdök egy csendes, ha nem is épen kontraktusos kartellel, mert a magyar földön épült sörgyárak nagyon kis % -át veszik meg direkt a magyar földön termelt komlónak s nagy részt külföldi vevőkre vagyunk utalva!

Mindazonáltal komlótermesztőink nem vesztették el a jobb jövőben való reményességüket, fejlesztik természetüket, jobb művelési módokhoz nyulnak, műtrágyákkal tesznek kísérleteket, sőt újabbban mesterséges (fűtéses) szárító színeket is állítanak be.

Az elmúlt év komlótermesztése sikerültnek mondható. Az enyhe tavasz hamar bujt elő a komló, indái gyorsan kuszak fel s június végén a bő viritás is általános lett.

A nyár folyamán kevés károsító mutatkozott: Erdély némely helyein a szélviharok tetek kárt, Dunántul a tetvek a bolhák, Torontálban a rozsdás s fehér penész, de a szép nyárutó alatt e bajokat is kiheverte a növény. Szedés idején — ősz elején — egy

*) „Mezőgazdasági Szemle” 1900. február.

TÁRCZA.

Vadász-episztóla.

(Treffniczky Zoárd levele Hubertusffy Nimródhoz.)

Kedves Pajtás!

Noha büszke vagyok magyarságomra, egyet nem tagadhatok és ez az, hogy zengzetes nyelvünk a vadász kifejezések terén elszomorítóan szegényes. Szegélyünk kell magunkat különösen a német vadászok előtt, akiknek immár sikerült nemcsak egész külön vadász-irodalmat, de még egy saját külön vadásznyelvet is alkotniuk, holott minket minden szakácsné megért, még akkor is, mikor a vadászat legtitokteljesebb misztériumai felől, a milyen például a süketfajd-dürgés, értekezünk. Ez a helyzet türehtelen és épen napjainkban, midőn, ha nem is az igazi vadászat, de mindenestre a lövöldözés sportja mindig jobban és jobban demokratizálódik, okvetlenül szükség van olyan eszközre, amelynek segítségével az igazi vadászt nyomban meg lehessen különböztetni a kontártól.

A germán elem ősidőktől fogva legklasszikusabb kifejezője az igazi vadásztípusnak épügy, mint a magyar a lovassportot, a norvég a hajózást, az olasz a törvívást, az angolszász-faj a boxolás művészetét mintegy megtestesíti, ugy a vadászat terén érdemeit, sikereit, rátermettségét és nyelvének kifejező voltát illetőleg, a

német a leggusztiózusabb legény. Egy perczig sem habozom tehát a német példa után indulni, midőn merészen arra vállalkozom, hogy a magyar vadásznyelv érdekében reformot kezdeményezzek. Hogy ezt miként képzelem, álljon itt például leírása ama feledhetlen néhány napnak, amelyet a nyáron levelezéssel (blatten) töltöttem.

Tudván azt, hogy ez a téma téged mennyire érdekel, már rég orkot kellett volna adnom (Hals geben) elért sikereim felől s a kis kaliberű csodafegyver eredményeiről s hogy eddig hallgattam felőlük, jórészen a megfelelő szakkifejezések hiányának tulajdonítsd, amelyek nélkül féltem, hogy előadásom nem lesz elég világos és érthető.

Halljad tehát a történeteket.

A személyzet jelentéseiből s a szanaszét látható nyuzásokból (schalen) mihamar meggyőződtem, hogy az idén bakokban szép állományunk van s hogy a legtöbbje erősen fönn fog birni (aufhalten) s így a legszebbremény-nyel indultam a terepre, zsebemben Uhlenhut csalszhatatlan sippjával. Mielőtt a levélre híváshoz (auf's Blatt rufen) szükséges hüvös rejteket kikerestem volna, már tanuja voltam, amint az idej alacsony vágásban egy bak, a melyet a nagy távolság mellett is erős tökébakként (Kapitalbock) szólíthattam meg, (ansprechen) nagy buzgalommal üzte az előtte szökellő keskenyűnt (Schmalrieke). Mint az álom tűnt el szemem elől a kecses látvány a

kétéves vágás embermagasságu kórói között, csak imitt-amott lehetett még látni fel-feltűnő kanalaikat (Löffel) és villogó tükreiket (Spiegel).

— No, gondoltam magamban, erre a bakra én már nem számíthatok, aminthogy nem is lehetett reményem, hogy ugyanez a bak hívásra rám ugorjon (anspringen). A szanaszét látható nyomok azonban, különösen néhány hatalmas csésze (Schalen) lenyomatai arra engedtek következtetni, hogy a környéken több baknak is kell állania.

Elhelyezkedtem tehát s működésbe hoztam Uhlenhut remekét. Néhány panaszos hang után már hallottam az ismeretes dobajt, a nagy sietséggel érkező bak azonban tisztos távolban megállott, épen a kocsiut szélén, úgy, hogy csak fekete legelőjét (Äser) és gyertyáit (Lichter) láthattam, leveléből (Blatt) azonban semmit. Így állott ott, magasra emelt széllel (Wind), merőn felém szemelve (äugen) s türelmetlenül dobogva első csöveivel (Läufer).

Lassan arcomhoz emeltem a fegyvert, lövésre azonban egyelőre nem gondolhattam, mert találomra tett lövéssel a nemes vadat könnyen fává löhettem volna (Zu Holze schiessen). Zavaromból maga a bak mentett ki, midőn néhány rebbenés után (nach einigen Fluchten) az ut közepén szélesre állította magát (Stellte sich breit).

Gőzt csináltam (Ich machte Dampf) és örömmel láttam, hogy a bak jól rajzol (zeichnen) és betegen a lábasa (nem Heferl,

pár eső
ahol ke
a szárít
Mi
lanék,
komlóte
tökről.

Ország

Erdély
Dunántul
Alföld
Felföld

Összes

M

a koml
megyén
ményel
részlete
összter
danként
erdélyi
a legke
több K
tulon 3
més (15
(108).

Alföld

Kiszács

140 (14

407 5 k

4145 s

az igen

általán,

többlet

tokhoz

nagyrés

nak a k

sorakoz

termett

Vasm.)

falva, C

Három

A

a követ

(17%)

(38) s

*)

hanem

mulva

valamin

a vágot

tem, ho

a megz

indult

(Wundh

(niederg

(erüagt)

hogy ke

von hin

setzen)

gebliebe

K

lövést c

golyó

hatolt b

mellett

egész z

H

sorsom.

a vörös

nélkül

D

meggyó

bennün

V

adással együtt to-
nének.

teljes tisztelettel

a:

Sós Márton,
gazda.

léül:
B. B.

ESZTÉS.

ti Sándor.

lótermesztése

n.

komlótermesztésről
de az akkor között
hogy országunk
esztési ága szintén
van s hogy közel a
tító pálinka helyett
Az alább közlendő
s folytonos, de az
én áll, mert a sör-
A magyar komló-
üzködik egy cse-
traktusos kartellel,
sörgyarak nagyon
a magyar földön
zt külföldi vevőkre

termesztőink nem
való reménységű-
ket, jobb mivelés-
akkal tesznek kísér-
sterséges (fütéses)
be.

mesztése sikerült-
vaszon hamar bujt
rsan kusztak fel s
általános lett.

és károsító mutat-
lyein a szélviharok
tetvek a bolhák,
ér penész, de a
kat is kiheverte a
ész elején — egy

1900. február.

sságu kóroi között,
ég látni fel-feltűnő
tükröket (Spiegel).
magamban, erre a
íthatok, amint hogy
n, hogy ugyanez a
(anspringen). A
azonban, különösen
ehalen) lenyomatai
hogy a környéken

s működésbe hoz-
ány panaszos hang
ismeretes dobajt, a
k azonban tisztas
kocsint szélén, ugy-
(Äser) és gyertyáit
ből (Blatt) azonban
gasra emelt széllal
elvé (Augen) s türel-
veivel (Läufer).

meltem a fegyvert,
nem gondolhattam,
sel a nemes vadat
a (Zu Holze schies-
k mentett ki, midőn
einigen Fluchten)
otta magát (Stellte

machte Dampf) és
a bak jól rajzol
basba (nem Heferl,

pár esős nap kivételével — jó idő járt s ott,
ahol kellő szárító helyiség állott rendelkezésre,
a szárítás is szabályszerűen ment végbe.

Mielőtt a főbb természetési adatokról szól-
lanék, ide iktatok egy kis tabellát hazánk
komlóterületéről, annak eloszlásával, a termés-
tökről.

Ország rész	Terület		Kat. holdan- kénti átlag termés	Termesztők száma	Jegyzet
	k. h.	□-öl			
Erdély	313	1009	340	216	12 megyében
Dunántul	153	919	370	107	5 "
Alföld	141	845	436	103	6 "
Felföld	28	162	407	12	7 "
Összesen	636	1335	2286.03	438	30 megyében

Megjegyezve még, hogy a területszámok
a komlótermesztési szaktanár által 1900. évben
megyénként végzett összeírás pontos ered-
ményei (tehát a legjobb adatok), áttérek a
részletezésre: Az ország 636 kat. holdján az
össztermés: 2286 q (2047 q) volt. A kat. hold-
dankénti átlagtermés 390 kg. (314 kg.)* Az
erdélyi részeken az átlag 340 kg. (393 kg.);
a legkevesebb 104 (100) Héjjasfalván, a leg-
több Kolos-Borsán 770 kg. (780). A Dunán-
talon 370 kg. volt a kat. holdankénti átlagter-
més (156), a legkevesebb Német-Ujvárt 69 kg.
(108), legtöbb 668 kg. Örsön (250 kg.) Az
Alföldön is átlag 436 kg. (450) volt, legtöbb
Kiszácson 900 (799) s legkevesebb Pankotán
140 (144) kg. A Felföldön k. holdankénti átlag
407.5 kg. (257), legtöbb termelt Korompán
414.5 s legkevesebb Bohoniczon 245 kg., de
az igen finom fajta komló. A termékkel tehát
általán, lévén tavalyhoz képest az országos
többit 263 q s ha vidékenként a tavalyi ada-
tokhoz képest némi csökkenés is állott be, az
nagy részt a toboz finomodásának, aprósodásá-
nak a következménye. Fajta és érés szerint így
sorakoznak a mi komlófajtáink: nyári komló
termelt kat. holdanként 100 kg. (Neudóhegy,
Vasm.); közepes érésű: 350 kg. (Torontál-Lajos-
falva, Czintos); s kései éréű: 500 kg. (Bodolla,
Háromszék, Kolos-Borsó).

Ami a hazai komlónk minőségét illeti, az
a következőképen állt: I. oszt. a termés 21% a
(17%), II. osztályiak 57% (40), III. oszt. 18%
(38) s IV. osztályiak 4% (5%) mondható.

* A zárjel közötti számok a két év előtti adatok.

hanem Hochwald) huz. Midőn néhány perc
mulva utána néztem s a rálövésből (Anschuk)
valamint a bőséges izzadságból (Schweiss.) és
a vágott hajakból (Schnittthaare) meggyőződ-
tem, hogy a lövés kissé rövid levél (Kurzblatt),
a megizzasztott (angschweisst) vad keresésére
indultam. Alig száz lépésre a sebágyban
(Wundbett) akadtam reá, hol magát letette
(niedergethan), de amint engem megszemelt
(eräugt), újra magas lett (wurde hoch), ugy,
hogy kénytelen voltam hegyesen hátulról (spitz
von hinten.) golyómat ráilleszteni (Kugel an-
setzen), mire tűzben maradt (Im Feuer
geblieben).

Következtetésem nem csalt, mert az első
lövés csakugyan rövid levél kapta, a második
golyó pedig a vadásznyílásnál (Waidloch)
hatolt be. Mindkét lövés a nagy razancia
mellett az összes nemes részeket érte és az
egész zörgést (Geräusch) összeszaggatta.

Hazafelé rókaomával hozott össze jó
sorsom. Gyanútalanul zsinórzott (schnürte) felém
a vörös kalóz egy erdei réten s egy nyikkanás
nélkül ment át a boldogabb vadászmezőkre.

De legyen mára elég ebből. Ennyiből is
meggyőződhetél, hogy ezentul nem ért meg
bennünket minden szakácsné.

Vadászúdvvel igaz híved

Treffniczky.

Itt kielégítő az eredmény, amit a jó szárító
időszaknak köszönhetünk.

Ezek után áttérek a komlóértékesítés
adataira! Az idén métermázsánként elért orszá-
gos átlag 186 korona 72 fillér (170.64).
Részletekben szólva: az erdélyi megyékben
192.51 K. (112.60); a minimum 120 K. (30 K.),
maximum 260 K. (320); a dunántuli átlag:
206.08 K. (220), min. 140 K. (140), maxim.
280 K. (401), az Alföldön 187.10 K. volt az
átlag (140), maxim. 200 (240) s min. 174 (40)
korona volt. A felföldi átlagár 147 K. volt, a
legnagyobb ár 241 K., a legkisebb 120 K. volt.
E pontnál nem tettem ki a termőhelyeket,
mert gyenge szokása egy a kereskedelemnek,
mint a természeteknek, hogy sokszor csak
„körülbelül” vallanak! Laikus előtt bizonyára
furesák fenti számadatok óriási hullámzása, de
mivel szinte szerencsejátékszerű a komlóüzlet,
sok függ attól, ki mikor, mely időben adta el
komlóját! Általában nem lehetünk megelégedve
az eladásokkal, mert dacára, hogy elég idejés-
ben tájékozódunk az iránt, hogy a világtermés
egyharmaddal a tavalyinál kevesebb, mégis a
jó konjunkturákat a hazai eladók közül alig
21%-a tudta felhasználni, a többi a hazai
komlókereskedelem teljes hiánya, hazai sör-
gyárainknak erős negligenciája, az országot
rovó idegen komlóevő ügynökök „viz-zava-
rasai” s némely a külföldről jól „informált”
hazai természetű ugratásai folytán tétovázva,
tehát legtöbbször rosszul adták el terméküket.
Nagyobb baj azonban az, hogy a termés 10% a
(különösen Erdélyben) még karácsonykor nem
voit eladva. A többi termés 57%-a Ausztriába,
22%-a Németországba vitetett ki s csak
15% adatott el itthon! S csodálatos, dacára
annak, hogy természetünknek 79%-a külföldre
került, mégis a világpiaczi tudósításokban szó
sincs a magyar komlóforgalomról. Vajjon
hova lett ez a komló? Az ügynök forgalomban
jól ismerik a magyar komlót, de a sörgyarak-
kal való kereskedelemben eltagadják: fel kell
itt említenem, hogy az idén a vadkomló is
divatban volt. Az ország egy-két helyén piacra
került 8-10 q. Ezt jövőben el kellene ke-
rűlni! még akkor is, ha nyíltan, mint vad-
komló kerül a piacra. Mert már Saazig szelid
komló lesz belőle! Ha az országos átlaggal az
össztermést megszorozzuk: ugy 1900-ban:
416.841 koronát ér a magyar komlótermés
(349,300 K. a + 67,521 K.).

Ha az a kérdés merül föl, hogy a világ-
kereskedelemben hogy állunk komlónkkal, akkor
olvassuk el a „Statisztikai havi közlemények”-et,
ezekből kitűnik, hogy volt:

Behozatalunk 1899-ben:

	komló
Ausztriából	5702 q.
Kivételünk ugyanekkor:	
Ausztriába	1605 .
Triesztbe	2 .
Boszniába	88 .
Németországba	4 .
Romániába	57 .
Szerbiába	13 .
Bulgáriába	9 .
Összesen	1778 q.

Szükségünk van még tehát 3924 q kül-
földi komlóra. Ez a nagy behozatali szám is
kárt jelent, de csalódunk, ha azt hiszszük, hogy
az 1778 q komló kivétel equivalentens ugyanannyi
behozatali komlóval? korántsem! mert hisz
jól tudjuk, a beözönlő komlónak dupla ára
van! A következtetés ezek után közgazdasági
szempontból az: hogy a magyar komlóterüle-
tet érdemes bővíteni!

Azonban magángazdasági szempontból is
szükséges kitanulni, milyen volt 1900-ban a
komlótermelés.

Számításunk a következő lesz: a kat.
holdankénti országos átlag 390 kg., egy q-nak
ország. átlagára 186.72 K., ezen számok szorzá-
sából kikerül egy kataszteri hold nyers jöve-
delme 728.20 K. (535.80). Az országos holdan-

kénti költség s terhelés 4 korona szokott lenni:
egy tiszta nyereségként 322 K. 20 F. (135.80) esik.

Tévedés volna azt hinni, hogy minden
termesztő elérte a fenti átlagot! Hisz az átlag
csak ideális szám! Mert helyenkint más a
termőátlag s más az eladási átlag.

Csérer Lajos.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Béla.

Az asztrachán-juhról.

(Tanulmányi jelentés a boszniai asztrachán-juhtenyész-
tésről.)

Irta: Fáber Tódor.

I.

Hazánk juhállománya az 1895. évi sta-
tisztikai felvétel szerint számbelileg hanyatlóban
van. Amig ugyanis 1884-ben a magyar anyaország
állománya 10.594.831 darab juh volt, addig
1895-ben csak 7.526.686 drbot, tehát 3.068.145
drbval kevesebbet számláltak. A kevesebbet
28.96 százaléknak felel meg. E szerint esik
átlagosan 100 □ kilométer területre 2690 drb,
1000 lélekre pedig 497 darab juh.

A juhtenyésztés főleg a középbirtokosnál
szűnt meg számbavehető tenyésztési ág és
jövedelmi forrás lenni. Pedig a gabonagazda-
ság kora, még távolról sem szűnt meg nálunk,
a miből kifolyólag értékesítésre vár ugar, tarló,
szalmafölösleg. Ott van továbbá a sok sovány,
rövid gyepes, szikes legelő, melyeket juhtartás
nélkül épen nem tudunk értékesíteni.

De a juhállomány csökkenésének nem
szabadna továbbá bekövetkezni, ha tekintetbe
vesszük azon tény, hogy hazánkban mintegy
másfél millió holdnyi tavaszi legelőterület is
van, melynek legalább 50%-a kihasználatlan.

A juhtenyésztés terén beállott pangás
megszüntetésére a földmivelésügyi kormány
minden lehetőt elkövet. Így különös gondos-
kodásának tárgyává teszi a havasi legelők kellő
kihasználásának előmozdítását.

A husjuhtenyésztés fejlesztésére alkalmas
kosok kiosztásán kívül, főleg a tejelőjuhokra
irányította figyelmét. Lehetővé tette több saj-
tyár létesítését, mint Kornyaréván és Véghelesen,
mely utóbbi helyen a Roquefort sajtgártás
lett felkarolva.

A fejős juhászat előmozdítására szolgál-
nak továbbá az állami intézeteken, Kolozson,
Kölcs Monostoron, a fogarasi ménésbirtokon,
a kassai gazd. tanintézetben fennálló juhnyájak.

A földmivelési kormány egy újabb, a juh,
különösen a raczka juhtenyésztés emelését s
többoldalúvá való tételét célzó intézkedési
közé kell sorolnunk a kövér farku juh (Ovis
platyura) vagy köznéven habár helytelenül,
asztrachán-nak nevezett juh fajta tanulmányo-
zásának elrendelését, mely juh fajta jelenleg
nagyobb számban csak a boszniai kormány
által Livnóban tenyésztetik.

Ezen kövér farku juh főértéke a bárány-
bőrökben van, mely bőrök a kereskedésben
„persiai” vagy „asztrachán” név alatt kerül-
nek forgalomba s igen értékes, sokáig tartó
prémárut képeznek.

A tanulmányt megejtésével mult év ta-
vaszán *) alulírott bizott meg.

Utirányom Fiume-Spalatón át, a fentemlített
tenyészhely, Livno volt.

Livno város a hasonnevű járás székhelye,
Travnik boszniai kerületben fekszik egy 65 km.
hosszu, 8-12 km. széles síkság, az u. n.
Livanjsko-Polje sarkában 26 km.-re a dalmát
határtól. E városban a boszniai kormány egy
u. n. gazdasági állomást tart fenn. Az állo-
máshoz 563.4480 ha. sikerület és 2668.9280
hektár havasi terület tartozik. Ezen össze-
rület áll:

*) 1899.

173 1189 hektár szántó,	
3 2673 „ kert,	
795 0107 „ rét,	
2040 7376 „ havasi legelő,	
220 2575 „ terméketlen	

„Karszt” hegységből.

Ugy az állomáshoz, mint vidékének művelési ágak szerinti felosztása, melynél az állattenyésztés alapját képező rét, legelőterületek túlnyomók, az állomáson a főszűly helyezését az állattenyésztésre feltételezték.

Szarvasmarhából pinzgau-mölthali keresztezés tenyésztették. Az állomány 4 drb bika s 200 drb. tehénre van rendszeresítve. Sertés-tenyésztés a berkshire fajttal folyik.

A juhtenyésztésre nézve szolgáljanak a következő adatok:

Bosznia s Hercegovinában általában a raczka-juh található fel, az állatok azonban visszaesésnek indultak. Tejelőképességük testnagyságuk s ezzel együtt vágósúlyuk kisebbedett.

Az állomány javításával a boszniai kormány éveken át behatóan kísérletezett s ezelőtt három évvel azon eredményt állapította meg, hogy a boszniai raczka-juh regenerálására az

Bokhara nevű város fővárosa a hasonló, vagy mint az arabok nevezik „Maveraülner” emiratusnak Közép-Ázsiában, Orosz-Turkesztán, a Pamir fensík, Afganisztán, az oroszok uralma alatt álló Turkomán föld és Khiva között.

Bokhara nagybárára sik, futóhomokkal fedett föld. Éghajlata kontinentális, száraz és egészséges. A nyár meleg, télen gyakorta esik a hó. Főfolyója az Amu Darja be is feje.

Bokharában a föld csak ott termékeny, ahol öntözhető, ami az egész területnek alig teszi 10—15 öd részét.

A kövérfarku juhok hazája, mint az elősoroltakból látható rendkívül szélsőséges vidék, s ennek talajdonitható az, hogy az állat edzett. Edzettségüket bizonyítja az is, hogy dacára annak, hogy az importált tenyészállatok a hajón hideg esőben, szélben, nyitott fedélzeten utaztak, mégis az időjárás viszontagságai miatt az uton egy sem pusztult el belőlük.

Az importált állatok Boszniában igen könnyen akklimatizálódtak, amit legjobban bizonyít gyarapodásuk is. Így az állatok megérkezése alkalmával lezárták egy darab kos 67 kilogrammot, egy anya 43 kilogrammot nyomott. Ugyanezen állatok egy év múlva

ban hasonlít a boszniai öreg állatok gyapjához s nem sokkal jobban fizetik.

Súlyban azonban úgy a telivérek, mint a keresztezések, a boszniai raczkát jóval elhagyják.

Nyirási eredmény volt pedig az importált kosoknál 2 64 kg. gyapju, az anyáknál 1 94 kg. gyapju, a boszniai raczkák után pedig csak 1 25 kg. gyapju.

Különösen kiemelendő még a kövérfarku juhok *takarmány iránti igénytelensége*, aminek folyamánként volt lehetséges ezen állatfajta a „Karszt” természetű vidékek jubálmányának regenerálására predesztinálni.

A telivér kosok takarmányozása Boszniában a következő:

Január 1-től május 31-ig = 151 nap.

0 5	kg. zab,
2 0	„ széna,
0 002	„ só,
0 5	„ alomszalma.

Junius 1-től szeptember 30-ig = 122 nap legelő.

Október 1-től december 31-ig = 92 nap

0 5	kg. zab,
2 0	„ széna,
0 002	„ só,
0 5	„ alomszalma.

Összesen darabonként, évenként:

121 5	kg. zab,
486 0	„ széna,
0 73	„ só,
121 5	„ alomszalma.

A telivéranyák takarmányozása:

Január 1-től május 31-ig = 151 nap

1 5	kg. széna,
0 5	„ alomszalma.

Junius 1-től szeptember 30-ig = 122 nap legelő.

Október 1-től december 31-ig = 92 nap

0 5	kg. zab,
2 0	„ széna,
0 002	„ só,
0 5	„ alomszalma.

61 nap, az ellés alatt pótlék:

0 5 kg. zab.

Összesen darabonként, évenként:

76 5	kg. zab,
384 0	„ széna,
0 73	„ só,
121 0	„ alomszalma.

(Vége köv.)

19. ábra. Telivér asztrakán kos

u. n. „horodenka” és a „kövérfarku” juh a legalkalmasabb.

A kiváló testsúlyjal bíró horodenka juhot kedvezőbb, bővebb, jobb takarmánnyal rendelkező vidékeken, a kövérfarku juhot pedig, mely a *legsilányabb viszonyok között is jól fejlődik*, a szűkebb takarmány „Karszt” természetű vidékeken tenyésztik.

A horodenka juh, báró Romaszkaú Jakab által Horodenkán Galicziában, mintegy 30 éven át, a Románia legészakibb tartományában elterjedt, u. n. moldvai raczka-juhok, hampshiredown kosokkal való keresztezése folytán létesített, mely ma már átöröklőképességében teljesen konszolidált, nagy hizékonysággal s meglehetősen tejelőképességgel bíró fajta.

A Boszniában tenyésztett állatok rendkívül nagy testsúlyt érnek el, úgy hogy anyáikat 75—80 kg., kosok 105 kg. élősúlyban már találtattak.

A kövérfarku juh (19. ábra), melynek hazája a bokharai emiratus, feltűnő széles, nagy, faggyúval körülvett 10 kg. súlyig terjedő farka által tűnik ki.

Főértéke e juhok, mint már fentebb említettem, a báránypörökben van.

A tenyészanyag importálása közvetlenül Bokharából történt.

mázsálva, a kos 80 5 kilogrammot, az anya 57 5 kilogrammot nyomott. Eszerint a kos 13 5 kgot, az anya 14 5 kgot gyarapodott, ami naponta a kosnál 0 036 kilogramm, az anyánál 0 039 kilogramm gyarapodásnak felel meg.

A Boszniában, nevezetesen Livnóban nevelt telivér báránypörök bőre ugyanolyan finom és értékes, mint az eredeti *perzsiai* báránypörök bőre.

Az importálás után a boszniai fekete raczka anyákkal történt keresztezésekkel is, a legjobb eredményeket érték el. Mert ezen félvér-keresztelés után nyert báránypörök bőrét 4 koronától 8 koronáig fizetik.

Háromnegyedvéru keresztelés után nyert bőrök minőségileg, igen kevéssé maradnak a telivér báránypörök bőre mögött.

A kövérfarku juh tejelőképessége, a boszniai raczkát tulszárnyalja.

A kövérfarku juhok május-juniusban 0 31 liter tejet, júliusban 0 27 liter tejet, augusztusban 0 19 liter tejet adtak átlagban naponként s darabonként, addig a boszniai raczkajuhok május-juniusban 0 29 liter, júliusban 0 20 liter, augusztusban 0 097 liter tejet adtak, hasonló körülmények között.

Az öreg állatok gyapja minőségileg nagy-

BAROMFITENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Hreblay Emil.

Minő fokon áll hazai pulykatenyésztésünk?

Hazánkban pulykatenyésztéssel, piacra való eladás céljából, leginkább a délvidéki földművelők foglalkoznak. A pulyka nem lévén oly szapora, mint a többi baromfi, nem is tenyésztetik oly nagy kedvvel. Pedig a ki a pulykatenyésztésben már gyakorlatot szerzett, az abban szépen jövedelmező foglalkozást talál.

Az alföldi nagyobb városok vasútállomásain ősztől kezdve egész február hó végéig láthatók azon nagy pulykaszállítmányok, melyeket külföldre részint élő, részint fojtott állapotban visznek ki. Hogy a délvidéken a pulyka tenyésztése jobban van elterjedve, mint a felvidéken, annak oka az, hogy a délvidék melegebb éghajlatával, nagyobb kiterjedésű szabad területeivel inkább megfelel a pulyka természetének és tenyésztésének, mint a zordonabb éghajlattal bíró felvidék.

Mindazonáltal a pulykát kisebb s inkább csak a házi szükségletnek megfelelő mennyiségben nálunk az egész országban kellő sikerrel tenyésztik, de nagyobb mennyiségben és sikerrel lehet tenyészteni.

állatok gyapjátik.
telivérek, mint a
raczkát jóval el-

pedig az impor-
u. az anyáknál
czkák után pedig

ég a lővérfarku
telensége aminek
res ezen állat-
vidékek jubáló-
esztinálni.
rozása Bosznia-

= 151 nap.

0-ig = 122 nap

1-ig = 92 nap

nkint:

zása:
151 nap

g = 122 nap

ig = 92 nap

nkint:

nkint:

ZTÉS.

pulyka-

sel, piaczon
a délvidéki
nem lévén
mfí, nem is
Pedig a ki a
ot szerzett,
kozást talál.

vasutáló-
ár hó végéig
nyok, melye-
fojtott álla-
en a pulyka
mint a fel-
étvidék me-
désű szabad
yka termé-
zordonabb

ob s inkább
lő mennyi-
kellő siker-
ségben és

Az alföldi rónák, a futóhomokos terü-
letek, melyeken ma már a fű gyökeret vert s
itt-ott akáczaerdők nőnek, a pulykának kitűnő
tenyészhelyül szolgálnak. A Duna és Tisza
közti, a nagy alföldi sikon, valamint a tiszán-
tuli vármegyékben nagyban foglalkoznak a
gazdák a pulykatenyéztéssel. Főképpen foglal-
koznak ezzel a zsellér- és cselédemberek, kik
a pulyka-csibék felnevelését tavasszal elvál-
lalják s ősszel, november hó első napjaiban
a már felnőtt pulykákat megfelelő rész ellené-
ben gazdáiknak beszoigaltatják.

Minden, még a legkisebb udvaron is
aránylag sok pulykát tartanak, a melyeket
nyáron át a homokos gyepmezőre, akác-
erdőbe hajtának legelőre, hogy ősszel a
helybe jövő faluzó tyúkásznak darabját 2—2¹/₂
koronáért eladva, abból az apróságnak meleg
ruházatot vásárolni lehessen. A faluzó tyú-
ászok ezrével viszik a pulykákat a nagyobb váro-
sokba, ahol 2—3 koronáért adják el darabját
a hizlaló-teleptulajdonosoknak. A hizlaló-telep-
tulajdonosok azután elve, fojtva vagy vágottan
a külföldi nagy városokba, de különösen Dél-
Németországba és Angolországba szállítják, a
hol a magyar pulykák keresett árut képeznek.

A pulykatenyésztés még akkor is tisztes-
séges hasznót hoz, ha csak kis mértékben
üzetik és pedig azon oknál fogva, mert a
pulykát valamennyi szárnas között a legjobb-
ban fizetik, középértékben üzve a pulyka-
tenyésztést, természetesen hasznót hozóbb,
különösen, ha nyáron át az állatokat legelőn
lehet tartani, a hol a fő táplálékot, a rova-
rokat, megtalálhatják. Ily legelőkül szolgálnak
a tarlók, füvel vagy apróbb bokrokkal benőtt
mocsaras helyek, ahol legfőképpen csak juhok
legelhetnek, melyeket azonban a pulykák nem
zavarnak, mivel ezek csak a rovarokat szedik
össze. A bükk-, eser-, dió- és gesztenyefákkal
beültetett helyek ősszel a legjobb pulyka-
legelőt képezik, mert a fák gyümölcseit semmi-
féle állat nem emészt meg oly könnyen, mint
a pulyka. Repce-, rozs- és búzatarlókra nézve
pedig kétszeresen hasznos, ha rajtok a pulykák
legelnek, mert ősszel a csigák és egerek
ilyen helyeken nagy számban találhatók. —
Ezeket azután a pulykák teljesen kiirtják, mi-
által a gazdát tetemes kár és fáradságtól ki-
méli meg s azután ezen értéktelen kártékony
állatokat izletes hussá változtatva szolgáltatók
vissza.

S bár a pulykák fiatal korukban rendki-
vül finnyások, gyöngék s ennélfogva igen nagy
gondozást és lelkiismeretes ápolást igényelnek,
mindazonáltal, ha bizonyos kort meghaladtak,
kevesebb gondozással és takarmányozással ne-
velhetők fel, mint bármely más baromfi.

A pulykatenyéztéssel való foglalkozás
által nemcsak közvetlen haszna lesz a tenyész-
tőnek az eladott pulyka árában, hanem köz-
vetett haszna is; tudniillik az által, hogy a
háznál levő és nehezebb munkára nem hasz-
nálható gyermekek és agastyánok a pulykák
nevelésénél és őrzésénél igen jól felhasznál-
hatók s végre hogy a pulykák a tarlók és
legelők legeltetésével az azokon tenyésző kár-
tékony rovarokat, férgeket és álcákat mind
összeszedik és felemésztik.

A legutóbbi években a földművelésügyi kor-
mány e téren kifejtett fáradozásainak és ut-
mutatásainak némi eredménye is látszik már,
mert a hazánkban évente külföldi piacokra ki-
vitt pulykák száma évről-évre lényegesen emel-
kedik.

Azon kiscsászák, kiknek a már fentebb
említett tenyésztési kellekek rendelkezésére
állanak, ne mulasszák el pulykatenyéztéssel
foglalkozni, de ne mulasszák el tenyészteni a
pulykát a közép- és nagybirtokosok sem oly
arányokban, hogy ne csak uri házuk szükség-
letét fedezhessék a tenyésztett anyagból, hanem
egy tekintélyes mennyiséget piacra is vihes-
senek.

Igyekeznünk kell, hogy a hazánkban most
tenyésztett, aránylag nagy mennyiségű pulykák

ezentul még nagyobb mennyiségben és a kül-
földi nagy értékesítő piacok igényeinek meg-
felelő minőségben tenyésztessek, mert hogy ma
sok helyen a tenyésztő nem kap oly árt, a
minőt kapni remélt, annak oka az, hogy ősz-
kor az eladásra kész, vagy otthon eladott, vagy
pedig a piacra vitt pulykák nem elég nagyok,
selejtések és így nem képeznek elsőrendű
külföldi árut.

A baromfitenyéztésnél általában, de a
pulykatenyéztésnél különösen a tenyészanyag jó
minősége igen befolyásolja a pénzügyi eredményt,
mert kevesebb, de husos és nagy pulykáért
több pénzt kapunk, mint a sok, de hitványért.

Sajnos, nálunk még a nemes vagy neme-
sített pulykák tenyésztésével foglalkozó tenyésztők
nagy része végtelenül követelő. Követelők pedig
azért, ha nemes pulykát tenyésztenek, úgy azt
óhatják hogy valamennyit, a drága tenyész-
szülők utódait mind oly árban adhassák el,
mint a minő árt a szülőkért fizettek s ha ezen
árt meg nem kapják, elkedvtelenednek s nem
gondolják meg, hogy az azelőtt tenyésztett
hitvány anyag és a jobb minőségű nemes
pulykák közti árkülömbözet összevéve vala-
mennyi állatnál oly összeget tesz ki, melyért
éveken át — következetesen és szakszerűen
tenyészve a pulykákat — foglalkozni csak-
ugyan érdemes.

Remélhető, hogy ha pulykatenyéztésünk
az egész országban nagyobb lendületet vesz
és a külföldi kereskedők a nemesített anyagot
jobban megismerik, messze külföldön hire megy
majd szép és kitűnő pulykáinknak, akkor a ten-
yésztők nagy része be fogja látni azt, hogy
nem megfelelő alapon akarták baromfitenyész-
tésükkel járó fáradozásait jobban kihasználni.

Ezen tenyésztési szakban is fő elv legyen
az: *kis haszonnal mely biztos legyen, nagy
tömeget értékesíteni s akkor foglalkozásunk meg
lesz jutalmazva.*

Nem lehet tagadni, hogy gazdaasszonyaink
jórésze a háztartás ez ágában is szép ered-
ményeket mutat fel, másrészt kétséget nem
szenved, hogy az eredmények még szebbek
lennének, ha megfelelő tenyészanyaggal rendel-
keznének s a pulykákat nagyobb figyelemben
részesítve, öntudatos célzattal, nem pedig a
megszokott előítéletek szerint tenyésztenék.

Bár általában azon vélemény van a
pulykatenyéztésről elterjedve, hogy nem hálás
foglalkozás, amennyiben igen nagy kocká-
zattal jár, mindazonáltal — amint látjuk és
tapasztaljuk — senki sem hagy fel azzal,
sőt inkább hova-tovább terjed tenyészése.
Szó sincs róla, hogy a pulykacsibék felneve-
lése több munkát, felügyeletet és szorgos ápo-
lást igényel, mint más baromfi; igaz az is,
hogy a mi szélsőséges éghajlatunk visszahatás-
sal van a növendékállatokra, melyek fejlődése
a tavaszi és nyári időjárástól annyira függővé
van téve, de azért, mint ezt a többségnél tap-
asztalt tenyésztési fényes eredmények eléggé
bizonyítják, a pulykatenyéztés nem oly rend-
kívüli vállalkozás, melylyel a magyar gazd-
asszony meg nem birkozhatnék. bl.

LEVELSZEKRÉNY.

Kérdés.

76. kérdés. Figyelemmel kísérve az
antwerpeni és londoni gyapju-aukcióra vonat-
kozó jelentéseket, azt látom, hogy sem a
„Köztelek”-ben, sem a napilapokban az aukció
eredményéről tájékozható jelentés maig nem
érkezett.

Teljes tisztelettel megkérem a tek. szer-
kesztőséget, legyen szíves értesíteni, hogy azon
gyapju, mely a múlt 1899. év nov. és decz.
hónapokban piszkosan nyírva métermázsánként
50—52 frtért vagy hidegen mosva zuhanynyal
bécsi mázsánként 75—78 frtért adatott el,

vajjon milyen áron lehetne most ugyanezen
gyapjut értékesíteni? Sch. J.

77. kérdés. Egy hordó bor (200 liter)
hideg pinczébe állott és megfagyott. A hordó-
dugót nagy erővel kilökte, mely alkalommal
6—8 liter bor is kifröcsesent. Pálczával vizs-
gálva azt tapasztaltam, hogy a bor felszínén
jégdarabok uszkálnak s az alja teljesen jéggé
van fagyva. A bor 1 éves és rizling meg
asztali keverékből áll. Kérem, mit tegyek
a borral a czeleből, hogy az elromlástól s a kártól
magamat megóvjam? Cz. B.

78. kérdés. Rétemnek egy részét, miután
az már igen csekély termést adott, mult ősszel
feltörtem, azon czeleből, hogy azt újból valami
fűmaggal bevessem, közvetlen mellette elődöm
létesített mesterséges rétet, melynek nagyobb
része árvarozsnok, csekélyebb luczerna ke-
verékkel.

Ily módon óhajtanám én is feltört réte-
met bevetni. Holdankint hány kg. kell ezen
árvarozsnokból, hogy történik a vetése kézzel
vagy géppel, védnövényvel vagy anélkül és
mikor jobb vetni tavasszal vagy ősszel és
esetleg mily fűmagot és mennyit keverhetnék
közé. Megjegyzem, hogy a talaj kitűnő fekete
humuszos és nem nagyon lapos fekvésű.

F. B.

79. kérdés. Próbát akarnék tenni a több-
oldalról ajánlott fehér olajbogyórépával, miert
is kérem, vajjon ezen repafaj nálunk jól disz-
lik-e, nagyobb-e a czukortartalma, mint a többi
fajoké és végül kazalban eltartva nem rothad-e
tavaszig. Azonkívül mely faj ajánlható inkább
hizlalási-célra: az eckendorfi vagy oberndorfi? E.

H. L.

80. kérdés. Szándékomban volt erdélyi
fajta, fehér tinóborjúkat beszerezni; azonban
gazdatársaim erről lebeszéltek, azt állítván,
hogy az ami (somogy megyei) klimánkat nem
szereti, nem tud meghonosodni és elsatnyul.

Kérem, hogy való-e ezen állítás vagy
sem? B. L.

81. kérdés. Mennyi a sulya egy köb-
méter löherének, anyaszénának, buza-, árpa-
és zabszalmának? N. L.

82. kérdés. Helyes eljárás-e a trágya
kihasználását úgy számítani, hogy az első
évre értékének 40%-a, 2-ikre 30%, 3-ikra
20% és a 4-ikre 10% vétetik számításba.

N. L.

83. kérdés. Elég jó karban levő — a
majortól távol eső — homokos szántóföldnek
tinólegelővé alakításához, mely télen át m.
holdanként 120 mm. félerett marhatrágyával
lett behordva, védnövényül zab lenne alkal-
mazva, mely takarmánynak lekaszálatik, mily
fűmagvak lennének elvetendőék és mily arány-
ban a keverés m. holdankint? B. Gy.

Felelet.

A gyapju ára. (Felelet a 76. kérdésre.)
Az utolsó antwerpeni, valamint a folyó londoni
aukció eredményét illetőleg ismertető köz-
lemények csak e hó 27-ikén, azaz a legutolsó
napokban jelentek meg. Ezen jelentésekből ki-
világlik, hogy a mai helyzet egyáltalán nem
indikalja a gyapju előre való eladását, mert a
ki ma gyapjut vesz, veheti ezt természet-
szerűen csakis a ma fennálló olcsó nyomott
áralapon, mely áralap a termelők jogosult
várakozásait sehogyssem képes kielégíteni.

A mai áralapon azonban — már tekin-
tetbe véve azt, hogy mag ar gyapjutermekek
az ára még ma is jóval, 15%-kal feljebb áll a
hasonminőségű külföldi termékénél — a kér-
déses gyapjutermekek előre való eladásnál pisz-
kosan nyírva 50—52 frtnál 100 kg.-tint, háton
mosva pedig 75—78 frtnál többet bécsi má-
zsánként nem igen érne, sőt ezen árakban
csakis direkt gyári fogyasztó által megvehető
léssen.

Hogy az illető uradalom nem jól cse-
lekszik, ha a gyapjut fenti árakban most el-
adóva teszi, ezt mi hiába hangoztatjuk a

magyar termelőknek, mert különösen a papi uradalmak, sajna, sehogysem tudnak az előre való eladással felhagyni és az árverési intézménnyel megbarátkozni. Egyebekben a kérdett aukciók felől a „Köztelek” is kimerítő jelentést fog közölni. *H. s. T.*

Megfagyott bor. (Felelet a 77. kérdésre.) A dugót azért rugta ki a bor, mert vízének egyrésze megfagyott, amely állapotban annak térfogata nagyobb lett és így még szerencse, hogy nem a dongát vagy a hordó fenekét törte el, mert minden bora elfolyhatott volna. A megfagyás a bor minőségén változtat ugyan, amennyiben a jégben zamat és illatanyagok és fehérjék kiválnak, de ha a jég a hordóban lassan felenged, alig lesz a megfagyásnak valami hátrányos következménye. *Rz.*

Az árvarozsnok, mint takarmányfü. (Felelet a 78. sz. kérdésre.) Az árvarozsnok, Bromus inermis, mint takarmányfü csak különösen a szárazabb klímával rendelkező Alföldön bir nagyobb jelentőséggel, mivel hogy még a szegény homoktalajokon és legnagyobb szárazságokban is kiegyítő termést nyújt. De minthogy a Bromus inermis csak másodrendű takarmányértékkel bir, azért ott, hol más jobb takarmányértékű fűfélék megteremnek, jelentősége csökken. Vetik vagy magában, vagy luczernával keverten, ritkábban fűmagkeverékben veszik.

Legcélszerűbb, mint minden fűmagot, tavasszal vetni és pedig védnővénynyel, mint az a herevetéseknél általában szokásban van. Ha a Bromus inermis tisztán vetetik, akkor kat. holdankint 28 kg. vetőmag szükséges, luczernával keverten ellenben, az árvarozsnokból 60% = 1680 kg., a luczernából pedig 40% = 320 kg. mag vetetik.

A vetés ez utóbbi esetben úgy történik, hogy legelőbb a kalászos növény, azután a fűmag és utóljára a luczerna vetetik el. A kalászos és luczernát célszerű géppel sorba, a rozsnokot ellenben, kézzel szórva vetni. A végén a bevetett tábla még egy könnyű boronával behoronáztatik.

Tekintve azonban a kérdésben jelzett viszonyokat, inkább egy más fűmagkeveréknek az elvetését ajánljuk, mint az árvarozsnokét, miután ily kedvező viszonyok között jobb és tápduabb széna nyerhető. Továbbá magában vetve, miután szálfü, elég zárt gyepet nem képez s így a terület nem használható ki kellőképpen, valamint a nyert széna igen egyoldalú lesz, miért is ezek miatt rétek bevetésére nem való. Luczernával keverten való termesztése meg éppen elvetendő, mert olyan talajon, hol még a luczerna megterem, ott a Bromus inermis kár vele keverni, mert a luczerna magában nemcsak több, de hasonlítatlanul jobb szénát is ad, de meg azért sem célszerű a kevert vetés, mert a luczerna rendszerint korábban fejlődik s a kaszáláskor vagy a rozsnok nem érte el a szükséges kifejlődését, vagy a luczerna már megöregedett, megfásult. Továbbá, míg a luczerna évente 3—5 kaszálást ad, addig a rozsnok legfeljebb csak 2-töt s így a luczerna nem lesz kellőképp kibaszálva, a sarju pedig a fennmaradt luczernakóróktól elrontva. Ehhez járul még az is, hogy a Bromus inermis kedvező körülmények között 8—10 évig is jól megmarad, addig a luczerna már kivész, helyét pedig a legkorábban különféle káros és haszontalan gyomnövények foglalják el, melyek pedig a legkorábban között sem válnak a széna minőségének javára. Sokkal ajánlatosabbnak tartjuk az itt alább feltüntetett fűmagkeverék alkalmazását, mely a helyi viszonyoknak minden körülmények között jobban fog megfelelni.

50%	{	Avena elatior ... 12% = 9.73 kg.
		Alopecurus pratensis 20% = 5.12 "
		Dactylis glomerata ... 13% = 7.47 "
		Lolium italicum ... 5% = 2.35 "
30%	{	Lolium perenne ... 15% = 7.30 "
		Poa pratensis ... 15% = 2.43 "

20%	{	Trifolium pratense ... 5% = 0.72 kg.
		Lotus corniculatus ... 8% = 0.84 "
		Trifolium repens ... 7% = 1.28 "

Összesen 100% = 37.24 kg.

Ezen fűmagmennyiség kat. holdankint szükséges. Az elvetését legcélszerűbb kora tavasszal a talaj felszikkadása után eszközölni, védnővénynyel a löheretetésekhez hasonlóan; azzal a különbséggel, hogy a fűmagvak, miután egymással jól összekevertettek külön, valamint a nehezebb heremagvak is külön vendők el. A védnővénynek lehetőleg korán kell lekerülnie, hogy a fiatal vetés még a tél beállta előtt kellőképp megerősödjék, ezért legcélszerűbb árpával bevetni azt és kalászhányás idején lekaszálni. Ha a rét múlt év őszén törtetett fel, akkor ajánlatos az idén megtrágyázni és kapást természetén rajta és csak a jövő évben alakítanát át rétté. *Bádn L.*

Fehér olajbogyórépa. (Felelet a 79. sz. kérdésre.) A fehér olajbogyórépa egyike az újabb takarmányrépa feleségeknek, melyről még elég számú tapasztalatok nincsenek. Az eddigi tapasztalatok szerint termése csekélyebb, mint a vörös olajbogyóé, de husa tömörebb és jobban eláll. Célszerű ezért egyelőre csak próbaképpen vetni. Azt, hogy eckendorfi vagy oberndorfi ajánlat-e inkább hizlalási célra, minden további nélkül megmondani nem lehet, e tekintetben az határoz, hogy melyik tartalmaz több szárazanyagot és proteint, erre pedig nemcsak a feleségnek van befolyása, hanem a termesztés egyes tényezőinek is. Aszerint, amint azok egyik vagy másik feleség igényeinek felelnek meg, inkább lesz annak összetétele is kedvezőbb vagy kedvezőtlenebb. Nagy különbség e kettő között nem fog mutatkozni; legfeljebb az egy állatnak adandó mennyiség lesz több vagy kevesebb. Egész pontos tájékozást e tekintetben csak a kémiai elemzés nyújthat. *Cs. S.*

Magyar-erdélyi szarvasmarha a Dunán túl. (Felelet a 80. számú kérdésre.) Alig hiszem, hogy Magyarországnak volna olyan klímája, amely alatt a magyar-erdélyi szarvasmarha elsatnyuljon. Hiszen egyik legfőbb erénye e szarvasmarhának, hogy a legzordonabb, a legellentétebb klíma alatt is jól diszlik. Ha valahol elsatnyul, annak bizonyosan nem a klíma, hanem a kedvezőtlen táplálkozási és talaj viszonyok képezhetik okát. Leghatalmasabb, legerőteljesebb, legedzettebb állattá kétségen kívül akkor fejlődik a magyar-erdélyi szarvasmarha, ha növekedés közben folytonosan legelőn tartózkodik, és pedig nem buja fűvű lapály legelőn, hanem finom szálú hegyi vagy sík legelőn. Ha ezen feltétel ki nem elégíthető, akkor természetesen, hogy legalább is edzettségéből veszít, de silány takarmány mellett el is satnyulhat. Ezzel azonban nem mondjuk azt, hogy istállózás mellett is okvetlenül elsatnyul a magyar marha. Okkal-móddal lehet azt istállózni is, feltéve, hogy legalább a növekedő állatoknak elegendő nagyságu kifutó áll rendelkezésére. Csak hogy többnyire az a baj, hogy istállózás mellett a magyar-erdélyi tenyésztése nem jár olyan haszonnal, mint a tarka marháé, s ezért nincs ezen tenyész-eljárás általánosabban elterjedve, de viszont kétségtelen, hogy istállózással lehet e szarvasmarhát legkönnyebben nemesíteni, javítani. Csak így lehet fejlődését gyorsítani, tejmennyiségét fokozni. Miután pedig Somogy megyében a legtöbb helyt nem áll olyan mennyiségű és minőségű legelő rendelkezésre, mint a minőt a magyar-erdélyi szarvasmarha kíván s miután e szarvasmarha helterjesebb kezelését ott talán meg sem kísérelték, természetesen, hogy ott általánosabban elterjedt nézet, hogy a magyar szarvasmarha nem jól diszlik. Ha azonban valaki legelőtétellel kapcsolatos istállózással tenne kísérletet, bizonyára képes volna a legszébb példányokat felnevelni s hamarosan elérné, hogy javuló tenyészanyagát magas áron fizetnék. *—csy.*

Takarmányok sulya. (Felelet a 81. kérdésre.) Egy köbméter löhereszéna sulya 81—95 kg., a buzaszalmáé 90—100 kg., az árpa- és zabszalmáé 74—81 kg., az anyaszénáé 101—115 kg. között változik. Suschka R. ur tapasztalatai szerint jól megülledett állapotban egy köbméter löhere 90 kg., buzaszalma 92 kg., árpa- és zabszalma 80 kg., anyaszéna 110 kg. *Cs. S.*

Kálitragya hatása. (Felelet a 82. kérdésre.) Azt, hogy a trágya hatásából mennyi jut egy-egy évre, általánosságban bajos pontosan megállapítani, ezért egyesek a kérdéstevő által közölt módon számítanak, mások az első évre 50%-ot, a 2-ikre 25%-ot, 3-ikra 20 és a 4-ikre 5%-ot számítanak. A valóságban előfordulhat azonban, hogy a hatás a második évben nagyobb mint az elsőben, nemkülönben hogy az egyik helyen a 4-ik évben már nincs hatása a trágyának, a másik helyen meg még az 5-ikben is tapasztalható az. Sok függ e tekintetben a talajtól, a trágya mennyiségétől, korhadtságától, a természetett növényektől stb. *Cs. S.*

Tinólegelő létesítése. (Felelet a 83. sz. kérdésre.) A kérdéses szántóföldre tinólegelőül 1—1 kat. hold területre a következő összetételű és mennyiségű fűmagkeveréket ajánljuk:

	százalék	kg.
30%	{	Alopecurus pratensis ... 10 = 2.56
	{	Phleum pratense ... 8 = 1.40
	{	Festuca pratensis ... 7 = 4.26
	{	Lolium italicum ... 5 = 2.35
40%	{	Lolium perenne ... 15 = 7.30
	{	Poa pratensis ... 15 = 2.43
	{	Agrostis stolonifera ... 10 = 0.72
30%	{	Trifolium repens ... 10 = 1.20
	{	pratenise ... 10 = 1.44
	{	Lotus corniculatus ... 10 = 1.22
Összesen	100	= 24.88

Marhahizlalás. (Második felelet a múlt évfolyam 530. sz. kérdésére.) Nem áll módomban, hogy tudományos pontossággal végzett kísérletekre hivatkozhassam, de annyit mondhatok, hogy eddig hizlalásaimnál a legjobb financiaiális eredményt akkor értem el, ha a szabványokat vettem irányadóul hizóim takarmányösszeállításánál.

Tekintettel arra, hogy takarmányösszeállítására vonatkozólag nagyon autenikus helyről kapott feleletet, erre ki nem terjeszkedem. A hizlalás eredményéből azonban a következőkre hívom fel tisztelt gazdatársaim figyelmét.

Hizlalásával semmiképpen sem lehet megelégedve és pedig a következő okoknál fogva:

1. 0.8 kg. napi sulyzaporulat határozottan kevés. Hizóit ugyan nem ismerem, de tudom, hogy 64—66 filléért Magyarország legjobb soványanyagát veszik; oly állatokat, melyek 550 kgos beállítási suly mellett a hizlalás tartama alatt (ha az ökröket teljesen kihizlaljuk, Frankfurt, München részére) naponkint és darabonkint jól összeállított takarmány mellett mindig 1 kgon felül gyarapodnak sulyban.

2. Ezen hizlalásnál határozottan deficitel dolgozik; amiről alábbi számításból győződhetik meg (számításom adatait részben a kérdésből vettem, részben tapasztalataim után ismerem).

Hizóinak beállítási sulya kerekszámban 550 kg. darabonkint, beszerzési ára 64 fillérel, tehát 352 korona.

A hizók átlag 0.8 kgot hiznak naponkint, tehát a hizlalás tartama, vagyis 200 nap alatt 160 kgot; sulyuk tehát a hizlalás végén 710 kg.; ha ekkor 8% levonással 80 fillérel értékesíthetők, az eladási ár lesz 522 korona 58 fillér darabonkint, vagyis a hizlalás bruttó jövedelme darabonként 170 korona 44 fillér. Mi lesz evel szemben a költség darabonkint: 200 nap alatt elfogyaszt egy darab ökör a kérdésben levő takarmányösszeállítás szerint:

FOLYAM.

let a 81. kérés sulya 81—95 k., az árpa- és lené 101—115 k. ur tapasztalatban egy szalma 92 kg., szaszéna 110 kg.

let a 82. kéréséből mennyi an bajos poncsok a kérdések, mások az 3-ot, 3-ikra 20 A valóságban tás a második nemkülönböben ben már nincs nyen meg még k függ e tekintettségétől, kor-nyektól stb.

let a 83. sz. re tinólegelőül etkező összeté- veré: et ajánl-

szálék	kg.
10	2.56
8	1.40
7	4.26
5	2.35
15	7.30
15	2.43
10	0.72
10	1.20
10	1.44
10	1.22
100	24.88

felelet a mult m áll módomsággal végzett annyit mond- al a legjobb rtem el, ha a hizóim takar-

karmányössze- utenikus hely- terjeszkedem- an a követke- saim figyelmét- em lehet meg- oknál fogva: alat határozot- ismerem, de Magyarország oly állapotok, suly mellett a rököt teljesen részére) napon- ott takarmány gyarapodnak

zottan deficit- itásból gyözd- észben a kérés- ztalataim után

kerekszámban ára 64 fillérrel,

nak naponkint, 200 nap alatt végén 710 kg.; errel értékesít- proná 56 fillér ruttó jövedelme Mi lesz evvel 200 nap alatt érdésben levő

Friss répaszelet 120 napig, naponkint és darabonkint 40 kg. = 4800 kg.

Bevermelt répaszelet 20 napig, naponkint és darabonkint 80 kg. = 1600 kg.

Zabosbüköny 200 napig, naponkint és darabonkint 5 kg. = 1000 kg.

Luczernaszéna 80 napig, naponkint és darabonkint 2½ kg. = 200 kg.

Tengeridara 120 napig fokozatosan, naponkint és darabonkint 2—6 kg. = 450 kg.

Tengeridara 80 napig, naponkint és darabonkint 6 kg. = 480 kg.

Az egyes takarmánynemek árait a következőképp számítottam: Friss répaszelet q-ja 40 fill., bevermelt q-ja 60 fill. Zabosbüköny és luczernaszéna q-ja 4 korona. Tengeridara q-ja 10 kor.

Ezen alapon 1 drb hizókök takarmánya 169 kor. 80 fillérbe kerül, vagyis a bruttó jövedelem tisztán a takarmány árát téríti meg. A takarmányon kívül azonban még a hizalásnál k'vetkező költségek vannak: A hizóállat árának kamatja 200 napra 6%, körülbelül 12 kor. Gondozás, etetés " 14 " Só, világító " 3 " Forgó tőke kamatja " 3 "

Ha egyebet nem is számítottam fel (pl. gyógykezelés, istállóber., kezelési költség), így is darabonkint körülbelül 33 korona veszt mutatkozik. Számításomban a legkedvezőbb beszerzési és a legjobb értékesítési árt vettem alapul. Sokszor hallottam, hogy a hizalás nem jár nyereséggel és ez igaz is; annyit azonban tapasztalásból tudok, hogy a szabványok szerinti etetéssel normális viszonyok mellett veszteségünk nincs; sőt kedvező viszonyok között hizalásunk némi nyereséggel is jár.

Szommer Miksa.

Az OMGE. ipari és kereskedelmi szakosztálya.

A magyar mezőgazdaságnak létfeltétele az, hogy nemcsak belterjeségben emelkedjék, hanem mindinkább mezőgazdasági üzlettel alakuljon át. A mezői gazdálkodásnak főbb jövedelmi forrásai: a gabonatermesztés és állattenyésztés gondos mivélése és okszerű fejlesztése mellett, foglalkoznia kell azzal is, hogy a haladás, az emberi tudomány és termelőképeség segélyforrásaival magának oly jövedelmi forrásokat is teremtsen, amelyek a véletlen csapások könnyebb elbírását lehetővé tegyék. Arra kell törekednie, hogy ipari feldolgozásra alkalmas nyersterményeket termeljen, félkészterményeket előállítsa, sőt ipari használati és fogyasztási cikket is tömegesen készíteni képes legyen, hogy így egyfelől hazai iparunk és kereskedelmünk is megbízható alapot nyerjen a teljesebb kifejlődéséért, másfelől pedig képesek legyünk magunkat különböző szükségleteink beszerzése tekintetében a külföldtől hovatovább függetleníteni.

Mert bizonyos az, hogy az elvont hasznok révén, mint ipari szükségleteink révén még mindig óriási összegeket áldozunk a külföldnek és különösen Ausztria selejtes iparának talán csak épen maradiságunk okán. Elérkezettnek kell látnunk az időt arra, hogy versenyre keljünk, gazdasági életrendünket is okszerűbben rendezzük be és saját jól felfogott érdekünkben is élelmesebbekké váljunk.

Legközvetlenebb érdekü feladatunk tehát a mezőgazdasági ipari- (és háziipari) termelés fejlesztése és ipari cikkekben a mezőgazdálkodás nagymérvű szükségleteinek fedezése hazai származású nyerstermékekből vagy félkészterményekből előállított magyar gyártmányokból. Röviden úgy a termelést, mint a fogyasztást mai törekvéseinkhez alkalmazkodó helyes irányba kell terelni. Mindkettőt szoros kapcsolatba hozva a hazai ipar emelésre irányuló célzattal.

Ebben a törekvésben kíván az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, ugys mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége gazdáinknak segédkezet nyújtani az által, hogy hazai iparunk és az ipari-kereskedelmi forgalom fejlesztésére kebelében legujabban ipari és kereskedelmi szakosztályt létesített.

E szakosztály működési programja ugyan felőleli mindazon ipari és kereskedelmi kérdéseket, amelyek általánosságukban vagy részleteikben a mezői gazdálkodással vonatkozásban állanak, vagy a jövőben vonatkozásba hozhatók. De főszólyt helyez első sorban a mezőgazdasági nyerstermelés és félkésztermények előállítására, ezek termelésének fejlesztésére, a produktumok értékesítésére, nevezetesen meg fogja állapítani, hogy mely vidékeken milyen minőségű és mennyiségű oly nyerstermekek volnának termelhetők, vagy félkésztermények előállíthatók, amelyek ipari feldolgozásra alkalmas volnának fogva valamely ipartelepnek vagy ágnak felállítását lehetővé vagy szükségessé teszik; hogy így a termelés fejlesztésének épugy, mint a termelvények értékesítésének kettős kérdése kapcsolatosan megoldassék, másodsorban pedig főszólyt helyez az ipari szükségletekre hazai beszerzési források ismertetésére és a hazai gyártmányok és készítmények nagyobbmértvű forgalomba hozására.

Kétséget nem szenved, hogy az OMGE-nek a szép czélok elérésére irányított törekvése hazafias gazdalkodásunkban a kellő visszhangra fog lelteni s hogy gazdáink rajta lesznek, hogy az OMGE. feladatát megkönyvitsek már az által is, hogy ezen akció iránt állandóan a kellő érdeklődést fogják tanusítani és máris minden okot és módot fel fognak használni arra, hogy addig is, míg a későbbi kifejlődés a fokozottabb tevékenységet szükségessé teszi, már meglévő hazai iparunkat támogassák, kizárólag csak ezzel éljenek, csak magyar származású iparcikkek, gyártmányokat használjanak, vásároljanak; ezt elvül fogadják és ennek az elvnek terjedését propagálják. Egyebekben pedig hivei legyenek annak a hazafias törekvésnek, amely az OMGE.-t minden irányban eddig is jellemezte, és az ujonnan alakított ipari és kereskedelmi szakosztályát működésben is vezérleli fogja. Z. J.

Gazdasági egyesületek mozgalma.

Rovatvezető: de Pottere Brunó.

A temesmegyei gazdasági egyesület újjaszervezése.

II.

A jövő feladatai.

Megismerkedvén azon körülményekkel, melyek közt az ujonnan alakuló temesvármegyei gazdasági egyesület működését meg fogja kezdeni, elsősorban ezen új szervezet alakulási módjával kell megismerkednünk, megvizsgálva, vajjon az mennyire felel meg a megyei viszonyoknak és egyéb követelményeknek.

A vidéki gazdasági egyesületek központja a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” minden adandó eseten abeli meggyőződésének adott határozott kifejezést, hogy a megyei gazdasági egyesületek, mint a magyar gazdátársadalom még egyedüli független közegeinek újjaszervezése egész önállóan minden állami, vagy megyei hivatalos beavatkozás nélkül történjék. Félttve őrizendők tartotta mindig és tartja a jövőben is ezt az egyetlen szervezetét, melyet eddig az állami hatalom beavatkozásával szemben még megőrizni sikerült és mely a jövőben egyedüli kiinduló pontja lehet egy felpeszülő társadalmi életnek. Ily felfogás mellett természetesen a temesvármegyei viszonyok eddigi alakulása erős kifogás alá esnek. Legnagyon elítélés és

vád illeti ezért — és pedig tényleg jogosan — a temesvármegyei földbirtokos osztályt, hogy különben felette kedvező viszonyok közt sem volt képes oly testületet fentartani, mely első sorban a saját érdekeit szolgálta volna; és a nemtörődés, a közömbösség netovábbját jelenti már az, hogy most, midőn az egylet újjaszervezéséről van szó, maga a társadalom mégsem tesz semmit ez üdvös mozgalom támogatására. Azért ahol a megyei társadalom minden autonóm szervezésre és önműködésre képtelen, ahol az már nemesak mély álomba merült, hanem tényleg halott, ott a hivatalos közegek köteletségévé válik a kezdeményezést magukra vállalni, és ezzel a hiányt pótolni, ha csak némileg el akarják érni azt, hogy a megye gazdasági továbbfejlődése végleg meg ne akadjon. Így tekintve a dolgot, mindenesetre teljes elismerés illeti azokat, kik a megyei mezőgazdasági bizottságot létesítették, abban munkálkodtak; mert ezen tényleg létező hiányt pótolták, mulasztást tettek jóvá, mit legjobban igazolnak azon felsorolt eredmények, melyeket a bizottság ily rövid idő alatt felmutatni képes volt.

Mindamelllett a gazdasági egyesület egész működésének a mezőgazdasági bizottságra való áthárítása, mint vegleges rendezés erős kifogás alá esnek, mert ez a megyei társadalmat örök időkre megbénítaná, annak feltámasztását a jövőre nézve is kizárná, amennyiben a más megyékben autonóm szervezet mellett végzett munkálkodás itt mindenkorra a hivatalos szint és merevséget megtartaná. Uglátszik ennek belátása készítette magukat a megyei hivatalos köröket azon igen helyes elhatározásra, mely szerint a megye gazdasági érdekvépviseletét ép most készülnek rendezni. A főispán kezdeményezésére ugyanis a megyénél oly mozgalom indult meg, melynek czélja a két fennálló szervezetnek, a vármegyei mezőgazdasági bizottságnak egységes szervezetben való egyesítése. A két főtényező a megye és az egyesület e tervhez már hozzájárult, az új alapszabályok már elkészültek, elfogadtattak és most fönt vannak a földmivélsügyi miniszteriumban megerősítés végett. Az új szervezetnek czíme: Temesvármegyei Gazdasági Egyesület, melynek igazgatóválasztmánya egyszerűsmind a megyei mezőgazdasági bizottság teendőit végzi és melynek tagjai a vármegyei törvényhatósági bizottság tagjaiból választás útján kerülnek ki. Szerencsés egyesítése ez a közreműködő tényezőknak a megyei hatóságok ellenőrzése és anyagi támogatása mellett. És ami fő, megszűnik a kizárólagos hivatalos szellem, némi megszorításokkal megmarad az autonóm szervezet, mely módot nyújt a megyei társadalomnak, a földbirtokos osztálynak arra, hogy bármikor megtalálhassa az újraébredés és újjaszervezés föltételeit. Másrészt pedig megvan a lehetősége arra nézve is, hogy mindaddig, míg a megyei társadalom félrevonul, a hivatalos megye ugyanazon szervezet keretében folytassa amannak teendőit s ezzel biztosítsa minden körülmények között a megye közgazdasági prosperálását.

Mindebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy ime mégis lehetnek körülmények, melyek mellett a gazdasági konszolidációra irányuló törekvésben, a vidéki gazdasági élet felelevenítésében és újjaszervezésében a hivatalos közegeknek is nagy szerep jut osztályrészül akkor, ha csak a kezdeményezésre szorítkoznak és czélt érve a tért a szigorú ellenőrzés és anyagi támogatás további fentartása mellett ismét a társadalomnak engedik át. S azért az újjaszervezés ezen módját, amint az Temesmegyében az ottani viszonyoknak megfelelőleg megindult, határozottan szerencsésnek mondhatjuk, mert különleges viszonyok különleges megoldási módokat involváltnak; s ha az új Temesvármegyei gazdasági egyesület a jövőben kifejtendő működése megfelelő majd a helye helyezett várakozásnak, mit részünkről is igen valószínűnek tartunk, akkor az újjaszervezésnek ezt a módját melegen

ajánljuk mindazon megyék és gazdasági egyesületeknek, melyek hasonló viszonyok közt vannak. All ez különösen az ország nemzetiségi és társadalmilag hátramaradott azon vidékeire, hol a hivata os megyei ellenőrzés kellő anyagi támogatás mellett csak előnyükre szolgálhat. Bizalommal tekintünk tehát az új Temesvármegyei gazdasági egyesület működése elé; újraalakulása után bizonyára egyik tevékeny tagja lehet a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének.

A „Sopronvármegyei gazdasági egyesület”-től a következő sorokat vettük:

A „Köztelek” f. hó 16-án megjelent 5. számában a „Gazdasági egyesületek mozgalmá” című rovatban a Sopronmegyei gazdasági egyesületről szóló cikkre vonatkozólag, a következően akarunk megemlékezni.

Már sokkal előbb, mint a pozsonyi kiállítás megtartása el lön határozva, állapotott meg egyesületünk abban, hogy 1901. évben Sopronban egy helyi jellegű kiállítást rendez, mely határozat végrehajtása egyesületünk erkölcsi kötelessége Sopronmegye és Sopron sz. kir. városa gazdáival szemben.

Igy tehát határozottan vissza kell utasítanunk a cikk befejező soraiban kifejtett nyilvános figyelmeztetést.

Teljes tisztelettel:

Sopron. 1901. évi január hó 18-án. *Bauer Ottó* s. k. elnök, *Waltner Ignác* s. k. titkár.

Midőn a Sopronvármegyei gazd. egyesület ez átiratát teljes szövegében közöljük, ehhez a következő megjegyzéseket kell fűznünk: Lapunk ezidei 5. számában megjelent közleményt e felvilágosító sorok vétele után is teljes szövegében fenn kell tartanunk, mert határozott meggyőződésünk az, hogy még az esetben is, ha a soproni kiállítás a pozsonyi kiállítás előtt lett elhatározva, mit részünkről nem tagadtunk, a helyi érdeknek meg kellene hajolnia az országos érdek e őt olyformán, hogy a soproni helyi érdekű kiállítás rendezése, melynek ügye ugyanis évek hosszú sora óta húzódik, egyszerűen a pozsonyi kiállítás megtartása után való időszakra halasztatnák.

Másrészt pedig ha attól el is tekintünk, hogy a soproni kiállítás mennyiben érinti a jövő évi pozsonyi kiállítás ügyét, említett közleményünkben tisztán a Sopronvármegyei gazd. egyesület és annak tagjai érdekét tartottuk szem előtt, midőn figyelmét felhívtuk azon kétszeres megterhelhetésre és fáradozásra, melylyel a két egymásután következő kiállításon való részvétel járnai szokott.

S miután lapunknak, mint gazdatársadalmi organumnak kötelessége nemcsak regisztrálni a gazdatársadalmi mozgalmakat, de szükség szerint véleményt is nyilvánítani, kötelességünknek ismertük meggyőződésünknek ez alkalommal is kifejezést adni, még pedig azon az úton, amelyen nekünk az egyedül lehetséges — a nyilvánosság útján.

Ami meggyőződésünk lehet azután sokszor helyes, sokszor téves, de sohasem rossz-hiszemű s így csak természetes, hogy habár a Sopronmegyei gazdasági egyesület magyarázatát tudomásul vesszük, semmiféle visszautasítás nem tarthat vissza a jövőben sem kötelességünk teljesítésétől.

Annyi bizonyos, hogy a helyi kiállítás rendezésének az eldöntése teljesen a Sopronmegyei gazdasági egyesület belátásától függ, mely, nincs okunk benne kételkedni, hogy ne legyen ép úgy a viszonyokkal számoló, mint lett volna közleményünk megjelenése előtt. Mi azonban példákra hivatkoztunk, ahol szintén határozatok kötötték az egyesületeket, mint Szatmár, Csanád és Biharban s ez egyletek mégis úgy határozottak, hogy tekintettel a szegedi kiállításra a helyi kiállítás rendezésétől elállanak. Pedig ezek egyike nem is esett a kiállítás körébe.

Vaioszinű hogy ez egyesületek az előzőleg hozott határozatok erkölcsi kötelező ereje mellett a saját és a megyéjük gazdaközönsége

anyagi erejét is kénytelenek voltak tekintetbe venni s ez nem engedte a kétfős erőfeszítést, hanem összes erejüket a Szegeden való részvételre összpontosították.

A Sopronmegyei gazdasági egyetnél lehet, hogy más a helyzet. Maga is vagyonosabb, megyéje is, mint a felsoroltak. Am helyes, akkor rendezzen helyi kiállítást is, ez csak erőpróbája lesz az országos mérkőzésnek. Ennek a megoldásnak előző közleményünk sem akart utjában állani, mert ha valaki, úgy magunk vagyunk a legőszintébb felkarolói minden ilyen gazdatársadalmi mozgalomnak.

Vidéki gazdasági előadások.

I. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a Pozsonymegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve a m.-óvári gazd. akadémia tanárai közreműködésével f. évi február hó 12., 13. és 14. napján Pozsonyban a vármegyehez termében gazdasági előadásokat tart a következő programmal:

Február hó 12-én. Megnyitó beszéd *Vörös Sándor* gazd. akadémiai igazgatótól,

d. e. 10—11-ig. A cukorrépa-, burgonya- és a lentermesztés legújabb módjai. Előadó: *Cserháti Sándor* gazd. akad. tanár,

d. e. 11—12-ig. A szarvasmarhahizlalás újabb eljárásai. Előadó: *Cselkó István* gazd. akad. tanár,

d. e. 12—1-ig. *Cserháti Sándor* fenti előadásának folytatása.

Február hó 13-án d. e. 9—10-ig. Népies tejszövetkezetek alakítása. Előadó: *Ujhelyi Imre* gazd. akadémiai tanár,

d. e. 10—11-ig. Nyílt és titkos rablógarázdalkodás. Előadó: *Hensch Árpád* gazd. akad. tanár,

d. e. 11—12-ig. *Cselkó István* előző napi előadásának folytatása,

d. e. 12—1-ig. *Cserháti Sándor* előző napi előadásának folytatása.

Február 14-én d. e. 9—10-ig. A borászat köréből. Előadó: *dr. Kosutány Tamás* gazd. akad. tanár,

d. e. 10—12-ig. A Gazdak Biztosító Szövetkezetéről. Előadó: *Szilassy Zoltán* az OMGE. szerkesztő-titkára,

d. e. 12—1-ig. *Dr. Kosutány Tamás* előadásának folytatása.

Az előadások berekesztéséül febrnár hó 14-én este a Bellevue mulató összes helyiségeiben agrár-bál tartatik. Az előadáson nemcsak Pozsony vármegye, hanem az összes szomszédos vármegyék gazdáit szívesen látja vendégül a rendező egyesület.

II. Ugyancsak a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége karöltve a Békésmegyei Gazdasági Egyesülettel a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet tanárai közreműködésével Békés-Csabán február hó 15-én és 16-án a következő programmal gazdasági előadásokat tart.

Február hó 15-én d. e. 9—10^{1/2}-ig. A dohánytermesztés köréből. Előadó: *Kerpely Kálmán* igazgató,

d. e. 10^{1/2}—12-ig. A tenyészállatok jó és rossz tulajdonságainak átörökléséről és az átöröklő hibákról, Előadó: *Ferentzy Ferencz* tanár,

d. u. 3—4-ig. Gazdak Biztosító Szövetkezetéről, Előadó: *Szilassy Zoltán* az OMGE. szerkesztő-titkára.

Február hó 16-án d. e. 9—10^{1/2}-ig. A talaj termőerejének okszerű fentartásáról. Előadó: *Vörös Pál* tanár,

d. e. 10^{1/2}—12-ig. A talajmivelés és a növényápolás körében használt modernbb gépekről. Előadó: *Ifj. Sporzon Pál* tanár,

d. u. 2—3-ig. A gazdara nézve fontos élelmiszerek hamisításáról. Előadó: *dr. Nyiredy Jenő* tanár,

d. u. 3—4-ig. A fiatal állatok felnevelése. Előadó: *Ferentzy Ferencz* tanár.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei.	189
Nyílt levél.	189
Az OMGE. ipari és kereskedelmi szakosztálya.	195
Gazdasági egyesületek mozgalmá.	195
Vidéki gazdasági előadások.	196

Tárca.

Vadász-episztóla. 190

Növénytermesztés.

Magyarország komlótermesztése 1900-ban. 190

Allattenyésztés.

Az aszitrachán-juhról. 191

Baromfityésztés.

Minő fokon áll hazai pulykatenyésztésünk? 192

Levélszekrény. 193

Vegresek. 196

Kereskedelem, tőzsdé. 199

Szerkesztői üzenetek. 200

A magyar kir. földtanl intézet muzeuma a közönségnek díjtalanul nyitva áll minden vasárnap és csütörtökön, délelőtt 10—1-ig.

Más napokon, hétfő és péntek kivételével, délelőtt 10—1-ig, egy korona személynkénti belépő díj lefizetése után tekinthető meg.

A m. kir. mezőgazdasági muzeum gyűjteménye a VII. ker., *Kerepesi-ut 72. szám alatti házban* megtekinthető a hétfői és az ünnepeket követő napon kivételével:

naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Hétfői és az ünnepeket követő napokon a muzeum zárva van.

A muzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kocsi megállóhely a *Kerepesi-úton*: a városból jövet VII. ker., *Aisó-erdősor-utca sarkán*, a városba menet VIII. ker., a *Kenyérmező-utca sarkán* van.

Eljegyzés. Réthi Béla ur eljegyezte *Hoffmann Matild* kisasszonyt *B.-Csabán*.

A képviselőház és a munkáspénztár. A képi előhaz ritka szép ténynyel mutatta ki a munkásnép sorsa iránt táplált jóindulatát. A ház tagjai *egynapi ülteményüket a munkáspénztárnak ajánlották fel*. Az elnök erre vonatkozó indítványa a következő volt: „Indítványozom, hogy a képviselőház magyarországi tagjai az 1900: XVI. t.-cz. alapján alkotott Országos Munkás- és Cselédségélyző-Pénztár javára alapítványul egy napra eső illetményeiket ajánlják fel, jelül azon őszinte rokonszenvnek, melylyel a Ház tagjai a munkásosztály iránt viseltetnek.” A ház osztatlan helyesléssel járult az indítványhoz. Midőn a *Darányi* alkotása iránt való bizalomnak e fényes tanujelét adta a képviselőház, egyuttal követendő példát szolgáltatott a munkáspénztárnak, mint nagy-jelentőségű szociális intézménynek a pártolására nézve is. *Darányi* miniszter s hű munkása e téren: *Bartóky* tanácsos méltó büszkeséggel tekinthetnek oly rokonszenvesen fogadott alkotásukra.

A Magyar Gazdaszövetség igazgató-választmányá f. évi február hó 1-én *Baross-u. 10. szám alatti hivatalos helyiségeiben* gyűlést tart. A gyűlés fontosabb tárgyai: Az örökösödési jog és birtok-minimum kérdésében való előterjesztés; a gyapjuhátáridőüzlet elleni agitációról szóló jelentés; a Gazdaszövetség nagygyűlésén felmerült az olasz borvám és huskivitel kérdésében tartandó vidéki előadások eszméjének megvitatása; a folyó évben Erdélyben tartandó agrárgyűlés kérdése stb. A gyűlést megelőzőleg *Bernát István*, a szövetség ügyvivője előadást tart a *római latifundiumokról*.

A boldogulás útja. „Ki minek nem mester: ...” cím alatt írott reflexiónkra *Milhoffer Sándor* úrtól alábbi sorokat vettük: „Hogy a helyes intenzitást tartsa a gazda mindig szem előtt: ez nem jelentheti a szemtermelés egyoldalú favorizálását, jóllehet annak is a megfelelő tér biztosítandó. De vajjon ez esetben a szemtermesztés emelése nem nyújt-e rekompenzációt más bajokért? Nem okadatolt-e

az átl
ugyan.
átlagol
annál
termes
példáv
ság te
között
eredm
tetés
a nagy
jelenté
Hozzu
kat, ak
termes
nál is
(takar
az érte
határol
Ha a
tüzi m
e dolo
tani. E
hangsu
keit ké
ban, a
kérdés
érdekk
fakadj
gazda
mény
mellett
fokozta
zatomb
boritan
gramm
feltalál
fenti. A
érdekk
követel
gyakor
kodás
tenniva
rossz
a takar
fentekb
tartom,
politika
galta t
meg,
bizonyi
értékes
tányolj
lata év
Tehát
gyakorl
téren
zetben
a magy
rén. Sz
S
kek k
irtására
bármily
díjtétele
osztály
osztrák
utólag
cs. k. g
főntem
noszpó
gezes
osztrák
osztrák
levő k
engedel
nál az
varlevé
tatik. E
összes
széneny
névü sz
delt ké
vitolak
salzbur
rézgálo

az átlagok emelése? Átlagaink emelkedtek ugyan, de nézzük csak meg a nyugatot, mely átlagok vannak ott. Mennél nagyobb a termés, annál kisebbek rendes körülmények között a természeti költségek. Így, hogy egy konkrét példával álljunk elő, egy 3000 holdas gazdaság természeti költsége holdankint 20—25 frt között ingadozott: ha ez mondjuk hat mázsát eredményezett átlagban s 3 frt újabb befektetés 1²/₃ mázsa többletet ad, kifizette-e magát a nagyobb intenzitás? Ez azonban nem azt jelenti, hogy csupán a szemtermesztést fokozzuk. Hozunk mezei gazdaságunkba helyes arányokat, akkor emelkedik a szemtermesztés és a szemtermesztés többlete, ha a gazdálkodás többi ágainál is a nagyobb termések előállítására a cél (takarmány stb.) úgy ez igen is kompenzálható az értéksökkenésért — mindig csak bizonyos határok között. Ezt mondjuk, ezt állítjuk. Ha a gyakorlati gazda a természet fokozását tűzi maga elé, úgy jobban boldogul, mintha e dolog politikai oldalát igyekszik kidomborítani. Ezt is állítottuk s ezt is fentartjuk. De hangsúlyoztuk mindig, hogy akik a gazda érdekeit képviselik, azok munkálkodjanak ez irányban, azok tegyenek meg mindent, a mi csak a kérdésben megtehető. Kívánatos, hogy a gazda érdekképviselői tevékenysége nyomán a siker fakadjon. Ki vonná ezt kétségbe? De ha a gazda agítal ebben az irányban s talán eredmény nincs — quod Deus avertat — s e mellett nem teszi meg amit kívánunk, nem fokozza átlagait, úgy tönkre mehet. Csikksorozatomban a fentieket kívánom mindig kidomborítani, ha ugyan lehet, hogy az egész programot minden egyes esetben nem is lehet feltalálni. A vezérlő eszme azonban mindig a fenti. A gazdák vezetői csak agítaljanak az ő érdekében, ezt üdvösnök tartjuk, helyesnek és követelendőnek, mi csak azt mondjuk, hogy a gyakorlati gazda maradjon a gyakorlati gazdálkodás ösvényein, mert ott még nagyon sok a tennivaló. Emelje az átlagokat a czára a rossz araknak, de ne csak a búzáé, hanem a takarmány s kapásnál is stb. Azt hiszem, fentekkel dokumentalom, hogy magam is azt tartom, miszerint az agrárkérdés elsősorú politikai kérdés, eme tétel teljes átérzése sugalta többi cikkeim is. (Csak annyit jegyzünk meg, hogy az átlagemelés hasznát nem kell bizonyítani, azt mindenki tudja. Hanem az értékesítés politikáját gazdáink még nem méltányolják eléggé, holott ennek egyetlen fordulata évtizedes nyomott árat eredményezhet. Tehát igenis ez a fő dolog s ez iránt minden gyakorlati gazdának érdeklődnie kell. Az e téren érvényesülő érdeképviseleti szervezetben legalább is olyan fontos szerep jut a magyar gazdának, mint az átlagemelés terén. Szerk.)

Szőlőbetegségek orvoslására szánt cikkek kedvezményes díjszámítása. Szőlőtűirtására rendelt *kénszénny*-küldemények után bármily mennyiség feladásánál az II. osztály díjtételeinek 50%-a; 5000 kg. feladásánál az A) osztályú díjtétel 50%-a engedtetik el az összes osztrák vasutak vonalain az esetben, ha az utólag előmutatandó fuvarleveleken a *bécsi* cs. k. gazdasági egyesület által a küldemények főntemlített rendeltetése igazoltatik. A peronoszpóra pusztítására rendelt *rézgalicz* és *jégezes azurin* küldemények után az összes osztrák vasutak saját helyi forgalmukban akár osztrák, akár magyar területen kerül a szóban levő küldemény leadására, 50% os mérséklést engedélyeznek bármily mennyiség elszállításánál az esetben, ha az utólag bemutatandó fuvarlevélből a küldemény rendeltetése igazoltatik. Ezzel szemben a m. kir. államvasutak összes vonalain és a pécs—bácsi vasuton *kénszénny* (-zénkének, szénszulfid); az *oidium* nevű szőlőbetegség ellen való védekezésre rendelt *kénpor*, végre kizárólag a peronoszpóra vitikola pusztítására rendelt *kékgalicz* (rézgalicz) salzburgi galicz római galicz (nek gancz), *rézgaliczkeverék*, *vasgalicz* (zöld galicz) és *jége-*

zes azurin küldemények után bármily mennyiség feladásánál az A) osztály díjtétele, vagyis azon díjtétel nyer alkalmazást, amely 5, illetve 10 ezer kilogramm súlyban feladott küldeményeknél számítottatik. Ezen kedvezményes díjtétel csak az esetben alkalmaztatik, ha a küldemények az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Magy. Mezőgazdak Szövetkezete vagy valamely a rendeltetési hely szerint illetékes és erre feljogosított vármegyei illetve vidéki gazdasági egyesület, továbbá a törvényhatósági városok polgármesterei, a Budapest székes-főváros illetőleg a kerületi előjárók által, illetve a törvényhatósági közigazgatási bizottságok utján a vármegyei alispánok által kiállított igazolványok alapján kell feladatniok. Szembe állítottuk egymással az osztrák-magyar monarchia mindkét területén a szőlőbetegségek remediálását célzó gyógyszeres szállítási díjmérsékléseit, melyből kitűnik az, hogy mindkét terület kormányra nagy súlyt helyez a szőlők regenerálására, a pusztítás megszüntetésére. Az osztrák kormány által nyújtott kedvezmény jóval nagyobb mint a miénk. Ezzel szemben a miénk kiterjedtebb (több arucikkre van a kedvezmény). Az osztrák a kedvezményt visszatérítés útján, vagyis az utólag bemutatandó fuvarlevél ellenében, míg a magyar mindjárt a feladásnál igazolvány ellenében alkalmazva engedélyezi. Hosszas küzdelem, sok kérvényezés eredménye volt az, míg az OMGE-nek sikerült a földmívelési miniszterium hathatós támogatása mellett a fent szöveztett kedvezményt kieszközölni. De ha figyelembe vesszük azt, hogy az országban vannak még vasutak, amelyeknek mentén nagy terjedelmű szőlők terülnek el, ha figyelembe vesszük, hogy a cs. kir. szab. déli vaspályatársaság az ő osztrák területét illetőleg azon osztrák vasutakhoz csatlakozott, melyek a főntemlített 50%-os mérséklést engedélyezték, míg magyar vonalaira nézve semminemű kedvezmény sincs érvényben. A híres, pusztulásnak induló ménesi, a balstonmelléki és többi szőlők megmentése érdekében a kormánynak a kedvezménynek az összes hazai vasútra való engedelmzéséről okvetlenül kell gondoskodnia.

A német gabonavámok. Bülro kancellárnak a magyar képviselőházban is szóba tett nyilatkozata alapján Berlinben kétségtelennek tartják, hogy a birodalmi kormány a gabonavám fölemelése ügyében törvényjavaslatot fog beterjeszteni. A liberális pártok a szociáldemokratákkal szövetkezve, előreláthatólag nagy akciókat fognak kezdeni a törvényjavaslat ellen. A szociálisták lapja, a „Vorwärts“ a német közönséget érélyes harczra szólítja a „gabonauzsorások“ törvényjavaslata ellen és kijelenti, hogy az egész birodalomban tiltakozó gyűléseket és körmeneteket fognak rendezni. Azonban kevés kiállítás van arra, hogy Németország félelmetes elzárkózó politikájának kapuit sikeresen döngessék. El lehetünk rá készülve, hogy Németországból kiszorulunk a nyersterményeinkkel. Hol van nálunk az az agrár vámpolitikai mozgalom, melynek erélye előtt a keleti államok úgy rettegjenek, mint mi felünk a nyugati szomszédok előkészületei miatt!?

Kinek szabad a börzén játszani? Érdekes kérdés foglalkoztatta a napokban a büntető törvényszéket. Egy bukkott gabonakereskedő ügyét tárgyalták. Klein Jakabnak, amikor 1898-ban csödbe került, mindössze 80.000 korona aktívája maradt, amíg a passzívák 230.000 koronára emelkedtek. A kereskedő ezt az óriási különbözetet azzal igyekezett megmagyarázni, hogy azt börzejátekából eredő veszteségek okozták. Igen ám, de a büntető törvény büntetendőnek mondja ki azt a kereskedőt, aki könnyelmű vállalkozással, irreális kockázattal idézi elő bukását. Ezzel szemben a vádott védője azt az álláspontot foglalta el, hogy gabonakereskedőnek üzlete körébe tartozik a tőzsdén ügyleteknek határidőre való kötése és így Klein a szerencsétlen játéka által okozott veszteségeiért büntetőjogi

felelősséggel nem tartozik. Amint Baráth bíró a tárgyalást megnyitotta, a védő azonnal előterjesztette ezt a védekezést és kérte a bíróságot, hogy hallgasson meg szakértőket abban a kérdésben, vajjon a gabonakereskedőnek rendes üzleti körébe tartozik-e a tőzsdéi határidőzletek kötése. Kíváncsiak vagyunk, hogy a szakértők meghallgatása után milyen álláspontot fog elfoglalni a bíróság?

A Győrvarmegyei gazdasági egyesület alelnöke, gróf Laszberg Rezső főispán f. hó 24-én értekezletre hívta össze az egyesületi választmányt és a megyei földbirtokos osztály kiválóbb tagjait oly célból, hogy a vármegyének és gazdasági egyesületének az 1902-ben a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége által Pozsonyban rendezendő II. országos mezőgazdasági kiállításon való részvétele fölött tanácskozzanak. Az értekezlet de Pottre Brunó előterjesztései alapján az elnököt felhatalmazta arra, hogy oly javaslattal járuljon a vármegyei gazdasági egyesület legközelebb megtartandó igazgatóválasztmányi, vagy közgyűlése elé, mely szerint az egyesület a Pozsonyban tartandó II. országos mezőgazdasági kiállításon való részvételt határozatilag mondja ki és a többi teendők elvégzésére egy 5—6 tagú rendezőbizottságot küldjön ki. Az egyes csoportos kiállítások rendezésénél felmerülő költségek fedezésére nézve az értekezlet abban állapodott meg, hogy egyrészt a vármegyei gazdasági egyesület, másrészt a vármegyei törvényhatóság kérendők fel 1500—1500 koronányi hozzájárulásra s hogyha ezenfelül is még egy pár száz koronányi hiány mutatkoznék ezen összeg megszavazására a földmívelésügyi kormány kéressék fel. Továbbá elhatározta az értekezlet, hogy a Győrvarmegyei gazdasági egyesület, különösen a ló-, a szarvasmarha-, a juh-, árpa-, bor- és gyümölcsészeti kiállításokon fog népies csoportokkal résztvenni. A tervezet részletes kidolgozásával a kiküldendő rendezőbizottság fog megbízni. A Gazdák Biztosító Szövetkezete ügyében az értekezlet elhatározta, hogy miután a Győrvarmegyei gazdasági egyesület, valamint annak számos földbirtokos tagja már nyíris alapító tagjai a Gazdák Biztosító Szövetkezetenek, az értekezlet felkéri az egyesület elnökségét, hogy az a Gazdák Biztosító Szövetkezete igazgatóságával tárgyaljon a vármegye területére kiterjedő képviselőség elnyerése céljából. Végül az értekezlet a Győrvarmegyei gazdasági egyesület újraszervezésére vonatkozó ügyekkel foglalkozott.

Tejszövetkezetek fejlődése. A komáromi gazdasági egyesület egy Komáromban létesítendő nagyszabású vajtermelő központtal kapcsolatosan megyszerte tejszövetkezeteket szándékozik alakítani, a végül a megye gazdasági közönségének bevonásával nagyszabású akciót indított. Sárközy Aurél főispán a járási székhelyekre értekezletet hívott össze. Nagy-Igmádon és Nemes-Ócsán az értekezletet a főispán elnöklete alatt már meg is tartották. 32 község kiküldötte jelent ezeken meg, részt vett ezenkívül a földmívelési miniszter képviselője: Sierbán János orsz. tejszervezési felügyelő is, aki praktikus utbaigazításokkal látta el az érdeklődőket.

Az orsz. iparegyesület február hó 2-án ülést tart. Ezen az ülésen Gelléri Mór igazgató emlékbeszédet mond a tragikus véget ért Lukács Béla fölött. Ugyancsak ez ülésen kerülnek tárgyalás alá azok a javaslatok, melyeket Széchenyi Imre gróf a hazai ipar fejlesztése érdekében az iparpártolási szakosztályhoz benyújtott.

Az osztrák vasúti tanács. Az osztrák kormány meggyőződött arról, hogy az államvasúti tanács eddigi működésében nemcsak jó tanácsadót bírt, hanem oly testületet, mely kiváló szakismeretével, körültekintő gondosságával az ország közgazdasági viszonyai iránt kellő érzékkel viseltetik és így erős támasztékot nyer nehéz feladata teljesítésében, miért is elhatározta, hogy ezen vasúti tanács hatás-

Oldal
189
189
195
195
196

190

190

191

192

193

196

199

200

muzeuma a vasárnap és

ételével, déli belépő díj

gyűjteménye házában megtehető napon

órálj.

om a muzeum

egállóhely a Alsó-erdősor- Kényérmező-

eljegyezte abán.

spéztár. A

ututata ki a

indulatát. A

a munkás-

erre vonat-

olt: „Indit-

agyarországi

án alkotott

lyző-Pénztár

etményeiket

rokonszen-

unkasosztály

helyesléssel

arányi alkoe-

ám tanujelét

endő példát

mint nagy-

ek a párto-

s hű mun-

elít büszke-

esen fogadott

igazgató-vá-

Baross-u. 10.

gyűlést tart.

örökösödési

n való elő-

elleni agitá-

övetsz nagy-

am és hus-

ti előadások

ében Erdély-

tb. A gyűlést

övetség ügy-

fundumokról.

minek nem

reflexiónkra

okat vettük:

sa a gazda

heti a szem-

öllehet annak

De vajjon ez

ne nyujt-e

mondatolt-e

körét kibővíti akként, hogy már az előmunkálatokban is részt vegyen. Az utolsó ülések egyikén tárgyalták le a *szénkivétel* megállítását célzó oly irányú intézkedéseket, hogy a külföldi forgalmakban a széntarifák felemeltettek, míg a belföldi forgalomban a díjtételek változatlanul fentartottak. Az áruosztályozás újbuli átdolgozását elvileg elfogadták. Heves vita fejlődött ki a *takarmányliszt* kérdésénél, mely czikk ugyanis 1900. év április 18-tól kezdve olcsóbb szállítás kedvezményében részesült deklaszifikáció útján. Ezen olcsóbb tarifát azután felhasználták állítólag arra, hogy a gorombább, alsóbbrendű lisztfajokat takarmánylisznak vallották be a vasúti fuvarlevélbe, hogy az olcsó szállítás kedvezményébe részesüljenek. Ezáltal az osztrák malomipar megkárosodott a magyar malmok előnyére. A gyűlés elhatározta ennél fogva, hogy ezen kedvezményt tovább fenn nem tartja, hanem megszünteti azokat. Javaslata hozták, hogy a *gyümölcskivétel* díjkedvezményeket nyújtása által nyújtassék elő. Mindezen intézkedések pedig ránk is felférnének.

Kerődőknek és sertéseknek Magyarországból és Horvát-Szlavonországból Ausztriába való bevitelére nézve érvényesített forgalmi korlátozások. Az osztrák belügyminiszter folyó évi január hó 20-án kiadott hirdetésével a következő intézkedéseket léptette életbe: *A sertésvész uralgása* miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitelére: Szepes vármegyének Ausztriával határos késmárki és szepes-szombati járásából, ugy Késmárk és Leibicz rend. tan. városokból, végül Zemplén vármegyének Ausztriával határos homonnai és sztrópkói járásából. *A sertésvésznek osztrák területre történő behurcolása* miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelére jelenleg a következő magyarországi területekről tilos: Alsó-Fehér vármegye alvinczi, balászfalvai, magyarigényi, marosújvári és nagyenyedi járásából és Gyula Fehérvár és Nagyenyed r. t. városokból, Arad vármegye pécskai járásából, Bács-Bodrog vármegye apatini, hódási, kulai, ó-becsei, topolyai, ujvidéki és zombori járásából, Baranya vármegye mohácsi, pécsváradi és szent-lőrinczi járásából, Békés vármegye békési, békéscsabai, gyomai, gyulai, orosházai, szarvasi és szeghalomi járásából és Gyula r. t. városból, Bereg vármegye tiszaháti járásából és Beregszász r. t. városból, Bihar vármegye központi és mezőkeresztesi járásából, Brassó vármegye alvidéki, felvidéki és hétfalusi járásából és Brassó r. t. városból, Csanád vármegye battonyai, kovácskői, központi és nagylaki járásából és Makó r. t. városból, Csongrád vármegye csongrádi és tiszán-inneni járásából, Fejér vármegye székes-fehérvári járásából, Hajdu vármegye balmazújvárosi járásából, valamint Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Nánás, és Hajdu-Szoboszló rend. tan. városokból, Heves vármegye egri, gyöngyösi és hevesi járásából, valamint Eger és Gyöngyös r. t. városokból, Hunyad vármegye szászvárosi járásából és Szászváros r. t. városból, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tiszai felső és tiszai közép járásából és Kisujszállás, Karczag, Mezőtúr és

Turkeve r. t. városokból, Kis-Küküllő vármegye dicső-szentmártoni és hosszuaszói járásából, Komárom vármegye csallóközi és gesztési járásából, Nagy-Küküllő vármegye szentágotai járásából, Pest-Pilis Solt-Kiskun vármegye abonyi, alsó-dabasi, kiskun félegyházi, kun-szentmiklósi, monori és nagykatái járásából, valamint Czegléd, Kiskun Félegyháza és Nagy-Körös r. t. városokból, Semogy vármegye baresi, csurgói, kaposvári, marczali, nagyatádi és szigetvári járásából, Sopron vármegye csepregi, felső-pulyai, kapuvári és soproni járásából, Szabolcs vármegye kiskovácsi járásából, Szatmár vármegye fehérgyarmati és szatmári járásából, Széchenyi vármegye szászsebesi és ujegeházi járásából és Szászsebes r. t. városból, Tolna vármegye dombóvári, simontornyai, tamási és völgyesi járásából, Torontál vármegye törökkanizsai járásából, Ugocea vármegye tiszán-inneni és tiszántúli járásából, Vas vármegye felsőöri kisczelli, köszegi, németújvári, szentgotthárdi, szombathelyi és vasvári járásából, valamint Köszeg és Szombathely r. t. városokból, Veszprém vármegye devecseri, pápai és veszprémi járásából, valamint Pápa r. t. városból, Zala vármegye kanizsai, novai, pacasai, sümegi és zala-egerszegi járásából, Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg r. t. városokból, továbbá: Debreczen, Kecskemét, Komárom, Nagyvárad, Szabadka, Szeged, Székes-Fehérvár és Zombor önálló törvényhatósági joggal felruházott városok területéről.

Aradi gazdanaptár czimen *Laehne* Hugó, az Aradvármegyei Gazd. Egyes. kiváló buzgalmu titkárja, illetve újabbban igazgatója szerkesztésében egy vaskos, csinos naptár jelent meg a könyvpiacra. A naptár nagy gondal, körültekintéssel és szakértelemmel van összeállítva és magában foglalja mindazt, mire a gazdának lépten-nyomon szüksége van. A bő tartalomról kiemeljük a következőket: Gazdasági tanácsadó, mely havonként csoportosítva felsorolja a teendőket a gazdasági évben. A szőlő munkái egy másik fejezetben vannak sorrendbe szedve és ismertetve. A szarvasmarhatenyésztésből a köztenyésztés irányítására kapunk megszívlelendő tanácsokat. A lovak ápolása, baromfi-tenyésztés, gabonánövények termesztése, a dohánytermesztés és trágyázás van okszerűen ismertetve. Szövetkezés czimen a kisgazdára hasznos szövetkezetek vannak tárgyalva. Szóval kiérzik ez érdekes könyv minden sorából a mezőgazdaság és kivált a kisgazda élénk szeretete. Az Aradi gazdanaptár bolti ára 50 fillér és megrendelhető az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóságánál, a Gyulai István féle könyvnyomdában és az összes könyvkereskedésekben.

Főpapok a munkásokért. A munkáspénztár ismét egy előkelő alapítóval gyarapodott. *Hetyey* Sámuel pécsi püspök 1000 korona alapítvánnyal belépett a munkásegélypénztár alapító tagjai sorába. Gróf *Csáky* Károly váci püspök pedig, ki már előzőleg tett alapítványt, értesítette Darányi földművelési minisztert, hogy intézkedett, miszerint a püspöki uradalom érdemes cselédjei az ő költségére vétessenek fel a segélypénztár tagjai sorába.

Magtárszövetkezetek Németországban. Németországban a közraktárak intézménye mind nagyobb virágzásnak indul. Az állam is támogatja az ujonnan keletkező magtárszövetkezeteket különféle engedményekkel. Megalkult egy állandó magtár bizottság oly czélból, hogy ez a magtárszövetkezetek tartós együttműködését előkészítse és ajtóre is biztosítsa. A bizottság már több határozatot hozott, melyek már közel vannak a megvalósuláshoz: mindenekelőtt gazdasági tanfolyamot szándékoznak rendezni, mely a szövetkezeti magtárrendszer összes kérdéseivel foglalkozik. Terve van véve továbbá egy teljes szövetkezeti magtárkiállítás, mely a pózeni mezőgazdasági kiállítás alkalmával a porosz állam támogatásával rendeztetnék. A kiállítás magában foglalja a magtárak alapterveit, a magtárszövetkezetek alapszabályait, gépmodelleket, statisztikai kimutatásokat a magtárak munkálkodásáról, a berendezésükre vonatkozó összes nyomtatványokat és egyebet. Létesíteni fog továbbá egy központ és szaklap, mely rendszeresen közölné a készletekről való kimutatásokat. A magtárszövetkezetek hálózatának kiterjesztésével lehetővé akarják tenni az egyes magtárak készleteinek kölcsönös kicserélését, kölcsönös segélyt szállítványoknál, vetőmagnak kölcsönös kicserélését és a lóhere-magnak egyetemes tisztítását. Ezen szervező munkálatot betetőznék a magtáraknak a molnárok egyesületével és az ezáltal alapított molnárszövetkezetekkel való együttműködésével. Rank nézve csak buzdító hatással lehet a németországi gazdák e nagyarányú mozgalma, mely felvirágzásával már most kezd gyümölcsöket hozni. Részünkről már évek óta foglalkozunk a közraktárak, továbbá a termény-záloghitel kérdéseivel és ez intézmények életbejuttatásának támogatására, továbbá különösen az azok életbejuttatásához szükséges törvényes rendelkezések meghozására már ismételtén kértük fel kormányunk tagjait; mindamellett ez ügy nálunk még egészen a kezdet stádiumában van, pedig ez intézmény nálunk talán még nagyobb szolgálatokat tehetne gazdáinknak, mert gabona-értékesítő és hitelviszonyaink még sokkal gyarobbbak, az ezzel összefüggő visszaélések sokkal gyakoribbak, mint Németországban.

A tisztességtelen versenyről Svájcban új törvényt léptettek életbe. A németországi hasonló törvény rendelkezéseibe csatlakozó ezen törvény a hirdetések kinövéséi, a kirakatok csalókató közlései, minőség- és mennyiségpálástolás, a versenytársak ócsárolása, az üzleti és gyárüzemi titkok elárulása ellen valamint a végeladásokra vonatkozólag intézkedik. A törvényt az iparpárt kívánalmi folytán hozták meg tanujelöl annak, hogy ez országban a kereskedelmi és iparkörökben a tisztességes elemek jutottak túlsúlyra. Szóval mindenütt haladás, előmenetel, csak nálunk oly nehezen mozog minden. Nálunk is sokat beszéltek a tisztességtelen verseny törvényhozási uton való rendszabályozásáról, ily irányú törvényjavaslat is készült, de hogy a folytonos halogatás miatt törvény mikor lesz és lesz-e egyáltalán belőle, azt talán senki sem mondhatja meg.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

még kívánni sem lehet, mint a minők 27 év óta

Mauthner Ödön csász. és kir. udvari szállító magkereskedésében kaphatók.

metorszáiban.
ak intézménye
Az állam is
magtárszövet-
ekkel. Megala-
g oly célból,
tartós együtt-
re is biztosítsa.
hozott, melyek
uláshoz: min-
not szándékoz-
kezesi magtár-
alkozik. Tervbe
és szövetekezeti
mezőgazdasági
állam támoga-
s magában fel-
magtárszövet-
elleket, statisz-
munkálkodó. Á-
összes nyomtat-
ni fog tovább
mely rendszeren
kimutatásokat.
ának kiterjesz-
enni az egyes
és kicserélését,
nál, vetőmagok
lóhere-magnak
vezető munkála-
molnárokat egye-
t molnárszövet-
a. Rank nézve
a németországi
a, mely felvirá-
őléseket hozni.
alkozunk a köz-
oghitel kérdése-
tetésének támo-
az azok életbe-
s rendelkezések
értük fel kormá-
ban úgy nálunk
aban van, pedig
nagyobb szol-
mert gabona-
ég sokkal gvar-
zaetések sokkal
gban.
ról Svájcban
A németországi
hez csatlakozó
ései, a kirakatok
mennyiségelpa-
lása, az üzleti
len valamint a
tézkedik. A tör-
folytán hozták
ez országban a
a tisztességes
óval mindenütt
nk oly nehezen
at beszéltek a
hozási uton való
törvényjavaslat
halogatás miatt
gyáltalán belőle,
meg.

Luxus lóvásárok. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter, a budapesti Tattersall-részvénytársaság kérelmére, illetőleg a főváros tanácsának a javaslatára, megengedte, hogy a már meglévő luxus lóvásárokon kívül, ezentúl állandóan március 21., 22. és 23. napjain még egy luxus-lóvásárt tartssanak. Megengedi azt is, hogy az idén a Medárd-napi országos vásárt május 26. junius 9. helyett, május 12-25. napjain tartssák, továbbá hogy az április 21-23 ára kitűzött luxus-lóvásár az idén kivételesen április 28-30-án legyen, az október 6-8-ára kitűzött luxus-lóvásárt pedig az idén szeptember 28-30-ikán tartssák meg.

Utmutatás a must és a bor okszerű kezelésére című kézikönyvet 50 fillér beküldése ellenében portómentesen szállítja az OMGE. Utánvételezések minthogy többbe kerülnek és megnehezítik a kezelést, nem fogadtatnak el.

Lókiállítás Bécsben. A cs. és kir. gazdasági egyesület VI. lóosztálya folyó évi május hó 11-től 19-ig saját kiállítási területén a bécsi Práterben egy tenyész-, luxus- és használati lókiállítást rendez kapcsolatban egy ipari különlegességi és sport-kiállítással. A kiállítás az idén is két sorozatban lesz megtartva és azon egy bel-mint külföldi gazdák vehetnek részt: a) tenyészlovakkal; b) vadász- és sport-lovakkal; c) könnyű és nehéz kocsilovakkal; d) nehéz, teher- és mezőgazdasági használati lovakkal. Fővilágosítással szívesen szolgál a VI. lóosztály titkári hivatala, Bécs, I. Herrngasse 13., ahol egyszersmind bejelentések is elfogadtatnak.

NYILTTÉR.*)

Most jelent meg
Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán
az O. M. G. E. titkársjai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptár
1901-Fe.

A „Köztelek Zsebnaptár” ezen hetedik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír.

A „Köztelek Zsebnaptár” minden más zsebnaptárt teljesen nélkülözhetővé tesz.

A „Köztelek Zsebnaptár” ára az O. M. G. E. tagok és a „Köztelek” előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt

3 korona 50 fillér.

Megrendelhető a „Köztelek” kiadóhivatalában.
Budapest,
IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kiadásában *Az Ujlaki Uradalom Üzleti berendezése* a „Köztelek” szerkesztősége által kitűntetett pályamű. Kéttábla hat ábrával. Irtá: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmezőségére és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos könyv ára portómentes megküldéssel: 55 krajczár. Megrendelések a kiadóhivatalba intézendők.

*) Az e rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

A husértékesítés szervezése

Dr. Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter megbízásából: Ausztria, Németország és Dániában tett tanulmányutja alapján

IRTA
Jeszenszky Pál

az O. M. G. E. titkára.
Ára: 2 korona.
Megrendelhető
az O. M. G. E. titkári hivatalában.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak piskai állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1901. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át vagyis 1904. évi április hó 30-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miert is ajánlattevőknek feltételezotik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bolyeggal ellátott és „Ajánlat a piskai pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1901. évi január hó 25-én déli 12 óráig aulított üzletvezetőség általános igazgatási (I) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 200 korona azaz kétszáz korona közpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1901. évi január hó 24-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpenztáránál Aradon letendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letéti gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1900. december hó 27-én.

A magy. kir. államvasutak aradi igazgatósága.
(Utányomás nem díjaztatik.)

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.
(Guttman és Wahl budapesti terményüzemőányi czég jelentése.)
Budapest, 1901. január 26.

Az időjárás e héten egész abnormálisan alakult. A hét elején enyhe idő állott be, mely egyes napokon derült égboltozat mellett valóságos tavaszi jelleget öltött és csaknem a hét végéig tartott. Csupán az utolsó napokban súlydít ismét a thermometer és az éjszakák folyamán gyenge fagyok fordultak elő. A hőmérséklet mindazonáltal nappal továbbra is aránylag enyhe. A vizállás valamivel emelkedett, a jeg azonban még mindig szilárdan áll.

A külföldi piacokon a forgalom a megszokott normális határok között maradt és az irányzat csaknem változatlanul tartott maradt. Amerikában az árfolyamok többszöri ingadozásnak voltak alávetve. Az üzlet jó kiviteli keresletre és a látható készletek csökkenésére, melyek Bradstreets becslés szerint körülbelül 88 millió bushell tesznek ki, (— 1.300.000 bushell) szilárdan indult és bár később ismét visszaesés mutatkozott, a hét végén újbóli szilárdulás állott be, prompt buzában egyenként 5 c. javulás konstátálható. Az angol piacok kezdetben szilárdak voltak és mérsékelt forgalom mellett az árak változatlanul tartottak maradtak. A francia piacokon az irányzat továbbra is bágyadt volt: a hozatalok kielégítőek, míg a kereslet csak korlátozott, emellett a remélt kiviteli kedvezmények tekintetében is kevés kilátás van arra, hogy azok megvalósíttassanak. Hollandiában és Belgiumban valamivel jobb volt a kereslet, anélkül azonban, hogy ez az árakra befolyással lett volna: a német piacokon is alig mutatkozott valamelyes változás.

Nálunk kenyérmagvak iránt csak mérsékelt volt az érdeklődés, mi mellett az árak alig változtak; takar-

mányozikkek ellenben korlátozott kínálat mellett szilárd irászatuk.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Buza a hét első felében lanyha hangulattal talákozott. A malmok tekintettel a bekövetkezett enyhe időjárásra és a waggónaruban bővebb hozatalokra, tartózkodóak voltak, annál inkább, mert a lisztkeletdőségi viszonyok is kedvezőtlenebbek lettek s így az árutulajdonosok naponként habár csak kisebb engedményekre voltak kényszerítve. Az üzlet későbbi folyamán ezen árvesztés az azonban pótolható volt, mert egyes malmok úgy látszik meg sem rendelkeznek elegendő készletek felett és nagyobb beszerzéseket eszközöltek. A hangulat így a hét végén ismét barátságosabbra fordult, a forgalom nagyobb terjedelmet öltött és az árak a mult héthez viszonyítva csekélységgel magasabban zárulnak. Az összforgalom 100.000 mm., a heti hozatalok 44.000 mm.-át tesznek ki.

Rozs e héten csak gyengébb keresletre talált, az eladott kvantitások azonban úgy a helyifogyasztás, mint az exportnál teljes multheti árakat, sőt finom minőségek némileg magasabb árakat is érthettek el. Ennek ellenében alárendelt áru el volt hanyagolva. Merkantil árut 14:20-14:50, finom és urasági rozsert 14:60-14:70 K.-ig fizettek helyben és helybeli paritásra. Nyiri származékok alig vannak kínálva és így eme relációkban forgalom sem fejlődhetett ki. Jegyzésünk 13:40-13:50 K. Debreczen paritásában inkább csak névleges jellegű.

Árpa (takarmány- és lánolási czelokra) csak mérsékeltlen van kínálva, a kereslet azonban a gyárosok részéről éppúgy mint hízalóknál ugyancsak gyenge és a multheti jegyzések változatlanul tartottak. Minőség szerint 11:90-12:50 K. fizetnek helyben. Állomásokon átvéve, sör- és maláta árpákban szilárd hangulat uralkodik, az érdeklődés is jó, megfelelő kínálat híján a forgalom azonban minimális. Jobb tiszavidéki árut 12:50-13:50, felvidéki árut 14-16 K. között jegyzünk.

Zab vasuti áruban továbbra is csak korlátozott mérvben érkezik, míg a kereslet élénkebben alakult. Befolyással voltak erre a határidőpiazcon e czikkben uralkodó viszonyok, továbbá, hogy külföldi számlára nagyobb tételek raktár- és urasági áruban találtak vevőkre. Az árak a mult héthez viszonyítva jól tartottak maradtak, csak finom áru, mely hiányzik, ért el 10-20 fillérrel magasabb árakat. Minőség szerint 11:60-12:20, jobb árut 12:50 és finom árut 12:60-12:70 koronáig jegyzünk helyben.

Tengeri élénk érdeklődéssel találkozott, míg a kínálat gyenge maradt és a keresletnek meg nem felelt. Az árak így emelkedtek voltak és fokozatosan 20-30 fillérrel javultak. Budapesti paritásra 9:45, tiszavidéki állomásokon 8:90-9:30, Kőbányán 10:20 K.-ig fizettek prompt áruért.

Olajmagvak: Készáru káposztarepcze nincs kínálva. Káposztarepcze 1901. augusztusra ugyancsak üzletellen és névleg jegyez 25:50-25:70, vadrepcze 14-15-, gomborka 23-25, lenmag kereset 32-34-, Kendermag budapesti paritásra 19 K. jegyez helyben.

Hüvelyesek: Babban a kereslet megszűnt és a tengerentúli megbízások is hiányzanak, míg a tulajdonosok eddigi magas árköveteléseik mellett megmaradtak. Az árak inkább névleges jellegűek és jegyzünk fehért törpebabot Gyöngyösön 20, Félégyházán 21-, fehér gömbölyű babot Mohács, Baja, Zomboron 17:50 korona jegyzünk. Barnabab Kaloocsán 13:50 K., Nagy-Károly 12:20 K. jegyzünk. Erdélyi bab minőség és reláció szerint 14-16- korona között jegyez. Köles e héten alig volt forgalomban, hazai árut 9:80-10:40, oláh és bolgár kölest 9:80-10:20 K. körül jegyzünk tranzitó 3 óra helyben. Bükköny csak kevés van kínálva és szilárd irányzatú. Budapesti paritásra kb. 17:50 koronán jegyez. Muhar budapesti paritásra 16.-korona.

Heremagvak. Vörösherében a kínálat főleg apó szemű árua szorítokzik, míg nagyszemű áru kevés kerül a piacra. A forgalom csak mérsékelt és az árak változatlanok. Minőség szerint 104-110, jobb és finom minőségű árut 128 koronáig fizettek. Luczerna csak kis mennyiségekben kerül a piacra és az irányzat e czikk iránt tartósan szilárd. Helyben 80-96, finom árut 104 k. jegyzünk.

Napi jelentés a gabonaüzletről.
1901. január 29.

Készbuza ma mérsékelt kínálat és korlátozott vételkedv mellett lanyha irányzatot követett; elkelt körülbelül 12,000 métermáza öt fillérig olcsóbb árakon.

(Az árak 100 kg.-ként koronaértékben értendők : Eladatott :

Buza :

Tiszavidéki :	200 mm.	79	kg K.	15:65	3 óra
	200	"	"	15:60	" "
	200	"	79 ³	"	15:60
	100	"	79 ³	"	15:55
	400	"	78	"	15:55
	100	"	78	"	15:55
	100	"	78 ⁵	"	15:30
	400 mm.	78	kg K.	15:50	" "
	100	"	76	"	14:85
	150	"	75 ⁷	"	14:70

Pestvidéki:	100 mm. 76 kg. K. 14-70	3 óra
	100 " 76 " " 14.70	" "
Bánsági:	4400 " 79 ⁵ " " 15.55	" "
Bihari:	100 " 78 ⁵ " " 15.30	" "
Fehérmegyevidéki:	200 mm. 79 ⁵ kg. K. 15-60	3 óra
	200 " 78 " " 15.60	" "
Pancsovai:	4000 " 73 ⁵ " " 14.10	" "
	1000 " 73 ⁵ " " 14.10	" "
	3000 mm. 73 ⁵ kg. K. 14-20	" "
Karcagi:	100 " 78 " " 15.45	" "
Felsőmagyar:	600 " 73 ⁵ " " 14.30	" "

Rozsban az érdeklődés minimális, árak változatlanok. Prima minőségű áruért 14-50 koronáig jegyzünk, azonnali szállításra, készpénzfizetés ellen.

Takarmányrúpbán gyenge a kínálat, a hangulat és az árak alig tartottak. Jobb áruért helyben 12-50 koronát fizetnek.

Zabban szintén változatlan a hangulat, a forgalom korlátolt. Minőség szerint helyben 12-20 koronáig fizetnek, prima minőségű áru hiányzik és névleg 12-60 koronáig jegyez.

Tengeri élénk keresletnek örvend és határozottan szilárd irányzatot követ. Azonnali szállításra 10-20 koronát jegyzünk budapesti paritásra, míg Kőbányán 10-40 korona érhető el.

Szeszület.

Szész. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő tudósítása.)

A szeszüzletben e hétnek elején a forgalom valamivel gyérebb volt és dacára a korlátolt vételkedvnek a szeszáruk változatlanul szilárdan a multheti zárlatjegyzés szerint záródnak. Elkelt finomított szesz nagyban adózva 116.—116.50 kor., adózatlanul szabadraktárra szállítva 46.—46.50 koron. Kicsinyben az ár 2—3 kor. drágább.

Vidéki finomítógyáraktól finomított szesz e hétnek elején élénkebben volt ajánlva és több tétel változatlan áron el is kelt.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz e hétnek elején gyéren volt kínálva és az állandó jó vételkedv mellett több tétel, azonnali és későbbi szállításra 40.—40.50 koronáig fix áron el is kelt. — Finomított szesz mezőgazdasági szeszgyáraktól tartott áron talált vevőre.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 42.—42.50 korona.

Bécsi jegyzés 40-60—40-80 korona kontingens nyersszeszért.

Prágai jegyzés 111-50 — — — korona adózott és 28-50 — — — korona adózatlan szeszért.

Triestri jegyzés 20.—20.25 korona kiviteli szeszért, 90% hektoliterje.

Kivitelre e hétnek elején néhány kocsiromány finomított szesz vásároltak, mely Szalonik és Üszkübb felé lett szállítva.

Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Nagyban: Finomított szesz 116.—116.50 K., élesztőszesz 116.—116.50 K., nyersszesz adózva 114.—114.50 korona, nyersszesz adózatlan (exkontingens) — — — korona, denaturált szesz 36.—36.25 korona. Kontingens nyersszesz — — — korona.

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénz fizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árujegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek arairól.

A magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetségét üzleti jelentése. 1901. jan. 26

Forgalmunk a hét második felében rendkívül élénk lefolyású volt. Hozatalaink az összes élelmiszerek közül nagyon terjedelmesek voltak. Vajban a beküldések egyformán nagyok. A piaci hangulat javult. Feljegyezzük, hogy a tojáspiaczon az árak 7—8 K.-val szöktek fel ládánként.

A marhaszaban a kereslet javult, sertések csak nyomott áron voltak elhelyezhetőek.

Elhelyeztünk: vidéki marhaszab elejét 65—84, hátulját 80—100, borjut hosszán mérve 90—96 filléren kilóját. Elkelt továbbá vidéki sertés szalonnával minőség szerint 72—83, süldök 70—88 filléren kilónként. Bárányokat 16—17 koronával helyeztünk el páronként.

Vadfélék közül tömeges mennyiségben szarvas került eladásra. Egészben és nagyban 50—62 filléren vásárolták kilóját. Szép száraz nyu ak 200—210 filléren találtak vevőre darabonként. Fácánok párja 7 K.-val értékesítették.

Élőbaromfinál a hangulat szilárd. Eladtunk sovány libát 7-00—8-00, pulykát 8—10, tyukot 2-60, koronával párját.

Tiszított baromfinban az irányzat kellemes. Csirke 130—140, tyuk 160—180, kappan 200—240 filléren értékesítették drbonként. Hízott pulyka 110—140,

sovány 96—100, vágott liba 104—110, kaesa 100—110 fillér mellett kelt el kilónként.

Tojás ma 86—92 koronával kelt el eredeti ládánként.

A vajüzlet nagyon lanyha. Prima teavaj berlini és bécsi számlákra 170, másodrendű 140—150 filléren nyer helyben elhelyezést kilónként. Főzvaj 100—120 fillér kilónkénti ár mellett is lassan fogy. Turóban az irányzat szilárd, 16—24 fillért fizettek legutóbb kilójáért.

Egy vagon fejeskáposztát 7 koronával értékesítettünk helyben 100 kilónként.

Hideghusvásár a Garay-téri élelmi piaczon 1901. január 29-én. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 64 árus 64 db sertést, 0 árus 6 db süldőt, 3000 kg. frisse húst, 800 kg. füstölt húst, 600 kg. szalonnát, 200 kg. hájat, — kg. zsirt, — kg. kolbászt, — kg. hurkát, — kg. füstölt szalonnát, — kg. kocsonyahúst, — kg. disznósajtot, — kg. (— db) sonkát, — kg. töpörtöt.

Vidékről és pedig a szokott helyekről 28 árus 355 drb sertést és 30 drb süldőt.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertés 1 kg. 80—100 fillér, 1 q 82—84 korona, süldő 1 kg. 112—120 fillér, 1 q 86—88 korona, füstölt sertés 1 kg. 128—136 fillér, 1 q 112—116 korona, szalonna zsirnak 1 kg. 96—100 fillér, 1 q — korona, füstölt szalonna 1 kg. 120—128 fillér, 1 q — korona, háj 1 kg. 100—108 fillér, 1 q — korona, disznósajt 1 kg. 116—120 fillér, 1 q — korona, kocsonyahús 1 kg. 56—64 fillér, 1 q — korona, füstölt sonka 1 kg. 128—136 fillér, 1 q — korona, kolbász 1 kg. —, Disznósajt 1 kg. — hurka —, 1 drb —, töpörtő 1 kg. — fillér.

Hideghusvásár az Orczy-úti élelmi piaczon. 1901. január hó 29-én. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 64 árus 374 db sertést, 2 árus 5 db süldőt, 3200 kg. friss húst, 1000 kg. füstölt húst, 2000 kg. szalonnát, 1000 kg. hájat.

Vidékről és pedig: Nagy-Szekelyről 2 árus 49 drb sertést, Csecezeről 1 árus 14 drb sertést, Soltról 3 árus 27 drb sertést, Dunavescséről 3 árus 18 drb sertést, Dunapatajról 2 árus 17 drb sertést, összesen 8 árus 94 drb sertést, helybeli árus 374 darab sertést, mindössze 468 darab sertést.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertés 1 kg. 85—104 fillér, 1 q 80—86 K., süldő 1 kg. 120—128 fillér, 1 q — K., füstölt sertés 1 kg. 108—128 fill. 1 q — korona, szalonna zsirnak 1 kg. 96—100 fill., 1 q — K., füstölt szalonna 1 kg. 104—112, 1 q — fillér, háj 1 kg. 100—112, 1 q — fillér, disznósajt 1 kg. 112—126, 1 q — fillér, kocsonyahús 1 kg. 40—64 1 kg. — fillér, füstölt sonka 1 kg. 136—144 fillér. 1 q — korona, kolbász 1 kg. — fillér, disznósajt 1 kg. — fillér.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1901. január 29-én. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 108 szekér réti széna, 36 szekér muhar, 39 szekér zsupszalma 9 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 7 szekér egyéb takarmány (zabosbüköny, sárju stb.) 500 zsák szecska.

A forgalom közepes.

Árak fillérekben, q-ként, a következők: réti széna 360—500, muhar 460—550, zsupszalma 240—300, alomszalma 220—260, egyéb takarmány —, lóhere —, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár —, lucerna —, sárju 460—480, szalmaszecska 260—280, széna —, uj —, zabosbüköny 480—550. Összes kocsiszám 204, suly 265,200 kg.

Allatvásárok.

Budapesti szurómarhavásár. 1901. jan. hó 25-én. A székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóság jelentése.

Felhozott: belföldi 460 db, eladatott 460 db, galicziai — drb, eladatott — drb, tiroli — drb, eladatott — drb, növendék élő borju 9 db, eladatott 9 db, élő bárány 25 db, eladatott 25 db; élő belföldi 21 drb, eladatott 21 drb, galicziai — drb, eladatott — drb, tiroli — drb, eladatott — drb, bécsi élő — drb, eladatott — drb, növendék borjuk — drb, eladatott — drb, élő bárány 98 drb, eladatott 98 drb, élő kecske — drb, eladatott — drb.

Borjuvásár hangulata élénk volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi — koronáig, kivételesen — koronáig drbonként, 58—82 — koronáig, kivételesen 88 — koronáig sulyra, galicziai —, kiv. — koronáig drbonként, — kor.ig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig kiv. — koronáig drbonként, — koronáig kiv. — koronáig sulyra, növendék borju —, — koronáig, kiv. — koronáig drbkint, 40—44

koronáig, kiv. — koronáig sulyra. Élött borju: belföldi 76—84 koronáig, kiv. — koronáig sulyra, galicziai — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig, kiv. — koronáig drbonként, bécsi — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, növendék — koronáig, kiv. — koronáig drbonként, élő bárány 12—14 — koronáig páronként, élő bárány 8—13 — koronáig párja.

Budapesti juhvásár. (A 1901. január hó 28-án. székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott: Belföldi hizalt ürű 436 darab, eladatott 436 drb, feljavított juhok — drb, eladatott — drb, kisorolt — kosok drb, eladatott — darab, kiverő juh — drb, eladatott — drb, bárány — drb, eladatott — kecske — db, eladatott — db, boszniai —, eladatott — db, szerbiai —, eladatott — db, angol keresztelés — eladatott — db, romániai —, durvaszörű — db, eladatott — db.

A birkasvásár hangulata, minthogy csehországi vevők vásároltak, kissé élénkebb volt. Helybeliek részéről semmi kereslet sem nyilvánult.

Árak a következők: Belföldi hizalt ürű 28—36.— K páronként, 36—38 (—) K.-ig 100 kiló élő suly szerint, feljavított juhok — K. páronként, (—) K.-ig 100 kiló élő suly szerint, kisorolt kosok — K.-ig páronként, — K.-ig 100 kiló élő suly szerint, kiverő juhok — K.-ig páronként, — K.-ig 100 kil. élő. sz., bárány — K., kecske — K. páronként, durvaszörű — K. páronként, — K.-ig 100 kiló élő suly szerint, szerbiai — K. páronként, — angol keresztelés — K.-ig élő suly szerint, K. páronként, romániai — K. páronként, rackajuhok — K. páronként, — K.-ig 100 kiló élő suly szerint

Bécsi sertésvásár. 1901. jan. 29-én. (Schleifelder és társai bizományi cég távirati jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtás: 5161 lengyel, 6076 magyar, összesen 11237 drb.

A vásár lanyha volt.

Árak kilónként élő sulyban fogyasztási adó nélkül: prima 85—88 fillér, kivételesen 89 fillér, közepes 64—81 fillér, könnyű — fillér, süldő 54—70 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

K. F. urnak, Eger-Aracska. Cikkeit közölni fogjuk, csak szives türelmét kerjük.

Szemotör. Közönséges vaskályhában is elég ugyan a szén, de nem gazdaságos benne a szénfűtés. Evégből át kell alakítani.

G. F. 100. A beküldött közleményt sajnálatunkra nem használhattuk. Gyakorlati életből merített közleményeket szivesen veszünk.

Hozogasdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcsepplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM

Gőzcsepplőkészletek
2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.
Magánjárók
(uti mezdonyok.)

Kérjük minden szakkbavagókérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Árjegyzék kívánságra díjmentesen küldetők.

ra. Olott borju:
koronásig súlyra,
koronásig
koronásig
koronásig
ig, kiv.
14— koronásig
koronásig párja.

január hó 28-án.
ásár igazgatóság

űrű 436 darab,
— drb, eladatott
adatott — darab,
b, bárány — drb,
t — db, boszniai
adatott — db,
db, romániai —,

hogyan csehországi
Helybeliek részé-

űrű 28—36.— K
súly szerint, feljavi-
— (—) K.-ig
ok — K.-ig
6 élő súly szerint,
— K.-ig 100 kl.
— K. páronkint,
— K.-ig 100
K. páronkint, —
rint, K. páronkint,
ok — K.
űrű élő súly szerint

29-én. (Schleif-
jelentése a „Kös-

magyar, össze-

nyasztási adó né-
89 fillér, közepes
űrű 54—70 fillér,

ek.

két közölni fogjuk,

tyhában is elég
enne a szénfűtés.

nyit sajnálatunkra
merített közlemé-

ébe!

rtmány!
üzemben!

YAR
ár
SULAT
N,
SZÁM

zletek

lőerejűek.

rók
ok.)

rdéssel bi-
készséggel
ító választ.

ee kildetik.

Etetési czélokra az országos chemiai intézet a központi vegykeresleti állomás vegyelmezése alapján, **legjobban ajánlható saját gyártmányu:**

**rizstakarmány-
lisztünk**

vegyi összetétele:

Zsir	13.71%
Protein	15.40%
N. mentes anyag	47.55%

Mintákkal és felvilágosítással szívesen szolgálunk.

**Királymalmi
derczenk**

vegyi összetétele:

Zsir	6.14%
Protein	12.75%
N. mentes anyag	57.78%

Mintákkal és felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Méltóságos **Báró Vécsey József** úr többszörösen kitüntetett hirneves **Csegöldi gulyájából eladó** 18 db 2 éves és 2 db 3 éves tenyészigazolvánnyal bíró

magyar faju bika.

Az eladás február hó 12-én délelőtt 9 órakor kezdetik, de előjegyzés addig is elfogadtatik.

Az árak szabottak: és pedig a 2 éveseknél. 400—600 ko-rig, a 3 éveseknél 800—900 ko-rig; két vagy több vevő kívánságára a többek által előjegyzett állatokra árverés kérhető. Bővebb értesítést nyújt és eladást eszközöl

Sz. Tréger Albert
urad. intéző CSEGÖLDÖN u. p. Jánk.

Pályázati hirdetmény.
A magyar királyi államvasutak Pozsony-Ujváros állomásán a pályavendéglői üzletre, valamint Kecskemét állomás I. II. és III. osztályú várótermiben berendezett buffet-üzletre 1901. évi május hó 1-től számított három évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdették.
Az ezen üzleteket bérebe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi márczius hó 1-én déli 12 óráig a m. á. v. budapest-balparti üzletvezetőség általános osztályához a következő megjelölés mellett nyujtsák be.
„Ajánlat a pályavendéglői bérletére 46678—1900. számhoz.”
Az ajánlattevő köteles ugyanazon üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál folyó évi február hó 28-án déli 12 óráig bánatpénz fejében a pozsony-ujvárosi vendéglőre nézve 300 koronát, a kecskeméti buffetre 200 koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni vagy oda posta útján külön beküldeni.
Bánatpénz letétele nélkül az ajánlat nem vétetik figyelembe.
A bánatpénzről nyert pénztári elismervény az ajánlatához nem csatolandó.
A bérletekre vonatkozó részletes feltételek az alulírott üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Teréz-körút 62. szám, félemelet ajtó 12.) sétköznapon a hivatalos órák alatt (reggel 8-tól délután 2-ig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.
A bérheadó üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, a magánlott összegre való tekintet nélkül, szabadon választhasson.
Budapest, 1901. január havában. Budapest-balparti üzletvezetőség.

Egy kétezer holdas homoki nagybirtok önálló kezelésére egy minden tekintetben alkalmas praktikus

gazdatiszt

kerestetik, a ki tisztességes ellátásra számíthat, ha szolgálatai megfelelőnek fognak bizonyulni.
A szolgálataba lépés időpontját kölcsönösen meglehet majd állapítani, kívánatos lenne azonban, ha az illető ez év tavaszán már megkezdhetné működését.
Ajánlatok **Csányi János**hoz, a szegedi kereskedelmi és iparbank vezérigazgatójához **Szegedre** küldendők, figyelembe azonban csak olyan ajánlkozók fognak vétetni, a kik több évig homokföldön eredményesen gazdálkodtak és ezt jó bizonyítványokkal igazolni is tudják.

BIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban BUDAPEST, Üllői-ut 25-21K szám.

Tejgazdasági Zsebnaptár
II. évfolyam.
Szerkeszti és kiadja **Jeszenszky Pál,** az O. M. G. E. titkárja.
Ára: O. M. G. E. tagoknak, a Gazdatisztok Orsz. Egyesülete, valamint a Tejtermelők Egyesülete tagjainak ajánlott küldéssel
3 kor. 30 fill.
Boltí ára 4 korona.
Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen.
Megrendelhető a kiadóhivatalban, Bpest, IX., Üllői-ut 25. szám.

A legjobban ajánlható **gyümölcs- és erdei faiskola**
W. KLENERT, GRAZ
(Tulajdonos: Klenert Vilmos, ezelőtt Klenert és Geiger)
ajánl gyümölcsfákat minden nem és formában, nemes gyümölcsfákat, gyümölcsvadonozsokat s boggyógyümölcsöket; fasorfasokat, erdei fákat, tülevelűeket és rózsákat; sövénynövényeket, spárgaféléket stb.
Árjegyzékek kívánatra ingyen.
Szátküldés Ausztriába Magyarországra és külföldre.

Ideg és bőrbetegségeket
gyökeresen gyógyít számos évi kórházi működése alatt nyert gazdag tapasztalatai alapján
med. univ.
Dr. FABINYI
v. kórházi orvos, specialista.
Meglepő eredmény gyengességi állapotoknál.
Rendelés 9—3-ig; este 6—8-ig.
BUDAPESTEN,
VII. ker., Erzsébet-körút 12. szám.
Levelekre díjtalanul válasz, kívánatra gyógyszerek.

Magyar Gazdák
Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ
BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOKÁBAN.
Sürgőnyczim: Aurora—Budapest.

Értékesítésre elfogad:
Husneműket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat— élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett.
Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.
Azonnali készpénzelszámolás.

A szőlő és burgonya peronosporájának

a legbiztosabb, kényelmesebb és olcsóbb ellenszere

a **dr. Aschenbrandt-féle bordói-por.**

Ára Budapesten a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ rak-tárában:

50 kgos zsákokban	à kg. 76 fillér.
10 kgos zsákokban	à kg. 80
5 kgos zsákokban	à kg. 80

A szőlő **első** perm tezéséhez 1%-1 1/2%, **második** perm tezéséhez 1 1/2-2%, **harmadik** perm tezéséhez 2%-os oldatot használjunk. — Egy kat. holdra kell 3 perm tezéshez 22-25 kg. **bordói por**, 25-30%-al kevesebb, mint a tiszta rézgáliczból.

A port konyhaszítván a vízbe szítáljuk és kész az oldat.

Megrendelések a pénz beküldése, vagy utánvétel ellenében a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez“ intézendők, Budapest, Alkotmány-u. 31.

A gyártás korlátolt, tessék idejekorán rendelni.

400 szőlősgazda bizonyítványát közöljük le megyénként.

1900.

I. A dr. Aschenbrandt-féle **bordói-por** elismerő levelei.

Paulis (Arad vm.).

Míg a nem perm tezett szőlőket a peronoszpóra ezidén teljesen leperzselt, addig én a „bordói por“ három ízben való alkalmazásával a szőlőmet tökéletesen megvédtem. Első ízben 1% második és harmadik ízben 2%-os oldatot használtam. A pornak jó hatását tapasztaltam és főelőnyének tartom, hogy elkészítése nem járván sok pepecseléssel, az időmegtakarítás igen jelentékeny. Ennek folytán a magam részéről ezen szerek állandó hívőül szegődtem. **Nyári Béla**, hegykapitány.

Ménés (Arad vm.).

Az idei folytonos és nagy esőzések folytán a peronoszpóra nagyon sok helyen fellépett és sok kárt okozott mindenütt, ahol a perm tezést annak idejében elmulasztották. Én az Önkéntől rendelt **bordói por** 1%, 1 1/2% és 2%-os oldatával perm teztettem be szőlőmet és úgy a por oldhatóságával mint a tiszta munkával és a perme jó tapadásával teljesen meg voltam elégedve. Véleményem szerint a **bordói por** oldata **biztosabb hatású**, mint a közönséges rézgálic és mészkeverék. **Hencse Béla**, szőlőbirtokos.

Aradhegyalja.

Az idén először használt „bordói por“-nak minden tekintetben kiválóan jó hatását tapasztaltam, mert a vidéken erősen felépő peronoszpóra az én szőlőmet mindvégig elkerülte. Nagy előnye, hogy könnyebb és tisztább a kezelése, mint a rézgálic és mészkeveréknek, a mellett pedig 1-1 1/2%-os oldat minden körülmények közt elég erősnek bizonyul. **Keresztes Ferencz**, békéscsabai lakos, aradhegyaljai szőlőbirtokos.

Zobnaticza (Bács vm.).

Én ez idén szőlőm felét régi rézgálic és mészkeverékkel, a másik felét „bordói porral“ perm teztettem be és pedig ezen utóbbiból 1%, illetve 1 1/2%-os oldatot használtam. A „bordói por“ könnyen oldódott, a feokendő mindig tisztán maradt és a perme a levélzetén jól tartotta magát. Előnye ezen új szerek a régi eljárás felett, hogy könnyebben és gyorsabban készíthető el az oldat. **Törley Gyula**, szőlőbirtokos.

Bács-Topolya.

A rendkívül erősen jelentkező peronoszpóra-járvánnyal szemben ezidén sokszor kellett perm tezni. Én május 15-én perm teztettem először és utána minden 2-3 heti időközben újból. Az első két perm tezést 1%, a többi 2%-os „bordói por“ oldattal végeztem. A perme olyan jól tapadt, hogy csak a rendkívül nagy esők képesek azt a levélzetről lemosni, amellet pedig kezelése, illetve elkészítése egyszerűbb, mint az eddigi használt **bordói keveréké**. **Kis Lajos**, szőlőbirtokos.

Bács Kelebia.

Ezen évben kizárólagosan dr. Aschenbrandt-féle „bordói por“ használtam perm tezésre és minden tekintetben oly kitűnő hatást tapasztaltam, hogy a jövőben is a kezelésem alatt álló telepet ezen szerrel fogom kezelni. Minden szőlőbirtokosnak és szaktársamnak ezen szert legmelegebben ajánlom. **Nagy Lajos**, telepkezelő.

Bács-Kelebia.

A háromszori perm tezéskor mindig dr. Aschenbrandt-féle „bordói por“ használtam, melynek úgy könnyű oldódásával, mint azzal, hogy a gép mindvégig tiszta marad, megvoltam elégedve, amellet pedig soha perzsélést ezen oldatnál nem lehet észlelni. **Tumbás Mária**, szőlőbirtokos.

(Folyt. köv.)

Használati utasítást vagy a porok részletes ismertetését tartalmazó füzetet a 400 elismerő bizonyítvánnyal kívánatra bárki-nek megküldi a szövetkezet.

A szőlő **OIDIUM**

(lisztharmat) betegsége,

legbiztosabb, olcsó és a szőlőt egyéb bajoktól és védő ellenszere

a **dr. Aschenbrandt-féle réz-kénpor.**

Ára Budapesten a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ rak-tárában:

50 kg. zsákokban	à kg. 52 fillér.
10 kg. zsákokban	à kg. 56
5 kg. zsákokban	à kg. 56

A hol az 1900-ik évben volt **oidium először** április hóban, a mikor a szőlő hajtása 10-12 cm., **porozzuk**; másodszor **június hó végén**, harmadszor **augusztus hóban**. — Egy kat. holdra kell 3 porozáshoz 15-18 kg. **réz-kénpor**. Sokkal kevesebb fogy belőle mint a közönséges kénporból.

2. A dr. Aschenbrandt-féle **réz-kénpor** elismerő levelei.

Bács-Topolya.

Az állandó esős időjárás miatt minden 2-3 hétben voltam kénytelen az igen erősen fellépő lisztharmat ellen védekezni. Daczára a gyakori porozásnak, sem a fürtök izére sem a kiterjedt borra a „réz-kénpor“ káros utóhatása nem volt és a mellett a fürtök és vesszők érését is határozottan előmozdította, a miért is ezen szert bárkinek ajánlhatom. **Kis Lajos**, szőlőbirtokos.

Villány (Baranya vm.).

Réz-kénpor kétszer alkalmaztam lisztharmat ellen. Egyszer virágzás után, egyszer augusztus közepe felé. A fürtök a por hatása folytán nagyon korán értek és a vesszők és zöld ojtványok is tökéletesen beérették, a mellett az utolsó perm tezést kísérletképen elhagytam és peronoszpóra még sem jelentkezett. Mindezek alapján n inthogy káros utóhatását ezen szerek a fürtök izére sem tapasztaltam elnyösebbnek tartom, mint a közönséges kénpor. **Kiss Miklós**, gazd. ism. isk. tanító.

Megyefa (Baranya vm.).

Megfigyeléseim alapján jelenthetem, hogy a **réz-kénpor** tökéletesen anyagnak tartom, mint a **közönséges kénpor** az oidium ellen. Főelőnye a por nem magas ára, könnyű kezelhetősége és jó tapadása. A peronoszpóra ellen nem nagyon fogékony fajoknál normális években a porozás a **harmadik perm tezést helyettesítheti**. **Szeep László**, földbirtokos.

Villány (Baranya vm.).

Az idén tett megfigyelésem szerint a **réz-kénpor** minden más ajánlott szerrel szemben legkötőbbnek tartom. **Csathó Gyula**, gyógyszerész, szőlőbirtokos.

Villány (Baranya vm.).

Réz-kénporral az idén háromszor poroztattam be szőlőmet és sikerült is azt minden oidiumkártól megóvni, a fürtök érését pedig meggyorsítani. Ezek alapján a **réz-kénpor** igen ajánlatos szerek tartom. **Schuth Vilmos**, bornyagykereskedő és szőlőbirtokos.

Villány (Baranya vm.).

Réz-kénporral való védekezéssel szőlőmet az idén tökéletesen megóvtam a lisztharmattól, melynek nagy előnye, hogy kitűnően tapad s így tartós hatása és azért még sem bűdösíti sem a fürtöket, sem a kiterjedt bort. Nagyon ajánlatosnak tartanám, hogy ha a **réz-kénpor** minél teljesebb elterjedése érdekében a hivatalos szakközégek előadásokat tartanának. Nagy-réthy és kis-gyimóthy **Gyimóthy Jákó**, szőlőnagybirtokos.

Mágoos (Baranya vm.).

Háromszor poroztattam meg szőlőmet dr. Aschenbrandt-féle „**réz-kénporral**“ és örömmel tapasztaltam, hogy nálam a lisztharmat nem lépett fel és a mellett a „**réz-kénpor**“ a fürtök érését is gyorsította. Ennek alapján határozottan mondhatom, hogy a „**réz-kénpor**“ jobb mint a közönséges sublimált kénpor. **Flaschitz József**, szőlőbirtokos.

Helesfa (Baranya vm.).

Az idén kétszer védekeztem, először a mikor a fürtöcskék mutatkoztak, másodszor július végén. A „**réz-kénpor**“ használata után az oidium szőlőmben egyáltalán nem mutatkozott, és sem a fürtök, sem az újbor izére a **réz-kénpor** semmi káros behatással nem volt. **Nádossy Kálmán**, szőlőbirtokos.

(Folyt. köv.)

Megbizottak kerestetnek a községekben szőlős vidékeken, akik a porok terjesztésével és megrendelések gyűjtésével foglalkoznak. — A megbizottak kellő kedvezményben részesülnek.

Hirdetési ár 15 szög 80 fillér, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel minden szög 8 fillér betűtáblánként. Kisírástól kezdve 100 szögig. Jeligéig levélként levelezésre 40 fillér nére befizetés.

KIS HIRDETÉSEK

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésményei vétetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyegyet vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Mikosdi
uradalomban azonnali betöltendő egy segédügyi állás, havi 40 koronás községi illetéssel, teljes ellátással, lakással, fuval és világitással. Pályázatot oly megbízható intelligens fiatal ember, ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, jó írása van. Különösen megkívánjuk, hogy az iródi és iktári számadások vezetéseben gyakorlatossággal bírjon. Folyamodványok — melyek vissza nem adandók. — Uradalmi intézőség Mikosdi, per Zalabér küldendők. 3190

Gazdasági gépész, ki szakmájában teljes jártással bír, egy nagyobb uradalom gazdaságában azonnali belépésre alkalmazást nyer. Előnyben részesülnek a villanyvilágítási berendezés és gépezeti kezelésével már meg voltak bízva és jó ajánlatokkal bírnak. Folyamodványok a fizetési igények megjelölésével, bizonyítványok másolataival és ajánlatokkal a zalabéri uradalom intézőségéhez, Zalabérre czimzendők. 3237

Pályázat.
Méltóságos gróf Berchtold Lipódné szül. gróf Károlyi Ferdinanda ömlesztősége árpádhalmi uradalmában fölteríttek egy uradalmi gyakorlóker, ki mossaon kívül teljes ellátásban részesül. Pályázatot az uradalmi tisztartásághoz Árpádhalom u. p. Orosháza adandók be. 3201

ÁLLAST KERESŐK.
Számartó
mérégeképes, a kettős könyvtelben, magyar és német nyelven teljesen jártas, több év óta egy nagyobb uradalomban van alkalmazva, írási, gépészművelés, f. évi április 1-re megfelelő állást keres. Szíves megkeresések a kiadói hivatalba intézendők. Számartó 3181 jelire alalt. 3181

Felsőbb
gazdasági tanítványt és a sárvári tejjelkészítő szakiskolának felvevőt. Állást végzett erőteljes középkorú több évi gyakorlattal és kitünős ajánlatokkal rendelkező mezőgazdaság minden ágában gyakorlati tanítványt és felvevőt. Mellette bármilyen alkalmazás is keres. Szíves megkereséseket, P. P. 192. jel alatt a kiadói hivatalba továbbít. 3097

Közéleti
Állást keres azonnali belépésre a gazdaság minden ágában jártas, 18 évi gyakorlattal, földmívelés és tejjelkészítő szakiskola felvevőt. Tanítványt végzett, 36 éves, német gazdasági. Czím Németh István Bobda, Torontálmegeye. 3110

Gyakorlattal
bíró r. k. gazdasági, ki a kassai gazdasági tanítványt és a szőlészeti és borászati felsőbb tanfolyamot végezte, bírja a magyar, német és tót nyelvet, azonnali belépésre, segédügyi állást keres. Teljes ellátás és havi 20 ft fizetés mellett. Szíves megkereséseket, T. J. 1870. jel alatt a kiadói hivatalba továbbít. 3102

A debreczeni
gazdasági tanítványt teljes sikerrel végzett, 6000 holdas gazdaságban 4 évi gyakorlattal bíró, a gazdaság minden ágában jártas, 26 éves, román, segédügyi, azonnali vagy legkésőbb június 1-re való belépésre, mint pénztárnok, vagy közéleti, állást keres. Czím a kiadói hivatalban. 3218

Bognár-
iparos, ki a hordók, löszterákok javításához, deszta-, asztalos-, esztélyes- és kárpitos-mesterséghez is ért, ily minőségben gazdaságban már 6 évet töltött, német és szerb nyelven is beszél, ép. építkezéses erőteljes magyar ember, alkalmazást keres. Megkeresések évi díj megjelölésével a kiadói hivatalban megtudható czímre kéretnek. 3231

Számadó kondás,
ki uradalomban több éven át lyon minőségben volt alkalmazásban és jó bizonyítványra van, április elsejére állást keres. Roska Flóris, Sarló-Kajsza, u. p. Üzbégh, Nyíregyháza. 3224

Egy nőtlen,
fiatal kerész, ki a Budapesti m. kir. kerésziskolát végezte, már segédként is működött, kertészességi állást keres. Bővebb felvilágosítást és értesítést ad a „Magyar Földművelés” szerkesztősége Gyúron, (Fejérmegye). 3225

2000 korona
cautióval mint 32 éves izr. vallású és kis családú egyén, rakományok vagy pénztárnoki állást keresek. Március elsejére való belépésre. Jelenleg is nagyobb forgalmu gőzmalomban 3 év óta működöm. Cím: Friedmann Dávid, Somogy-Osurgó, Lang féle malomban. 3236

Földmívelőiskolát
végzett nagyobb gazdaságokban szerzett tapasztalattal bíró 33 éves nős egyén, beszél magyarul, tótul, azonnali belépésre alkalmazást keres. Czím a kiadói hivatalban. 3247

Ispáni
vagy intézői állást keres hitbizományi uradalomban szolgálatot. Óvári akadémiát végzett, tart. hadnagy. Bővebbet „Vadászlap” szerkesztősége Budapest. 3248

Okleveles
lokomobil és stabilgépész és gyakorlott villanykezelő, ki már nagyobb uradalomban és gőzmalomban működött a jó bizonyítványt vannak, állást keres. Czím a kiadói hivatalban. 3245

Műkertész,
ki a kertészet összes ágában tőkéletesen szakképzett, 28 éves, nős, kiscsaládú, állást keres. Szíves megkereséseket „Műkertész” jelleg alatt a kiadói hivatalba továbbít. 3282

Gazdatiszt,
33 éves, nőtlen, keresztény gazdasági tanítványt végzett, — Tótmegyeri hét, erdői uradalomból egy évi gyakorlattal jól jár, — jártas az összes gazdasági és irodai teendőiben, szakmájában vezetőségen, gépkezelő, mint gépész, 2 évi gyakorlattal, gézek, gőzszőlő és más gazdasági gépek tize mébese jó gyakorlattal rendelkezik, — nagyobb gazdaságokban közéleti vagy egyéb hasonló állást keres. Szíves megkereséseket a kiadói hivatalba kéretnek. 3249

ÁLLATOK.
Ménló,
melőz, Nori kerestetik megteretni vagy federtési idejére való bérbevételre. Ajánlatok ár és feltételek megjelölésével az Uradalmi Tisztosághoz Batta-széken (Tolnamegye) intézendők. 3171

250-500 darab
prima gyapjas merino tenyésztésű és 8 dbr merino tenyésztésű eladó. 250-500 darab trambouillet prima tenyészanya pedig ételre kerestetik, nyírás után. M. ifj. Thassy Imre gazdasága, Felső Rajk, Zalamegye. 3227

Vöröstarka
tinó
és
űsző
legprimább, 1-2 esetleg 3 évesek és pedig hizalmi való ökrök eladására és későbbi szerződésre legelőszőbb árért vállalkoznak WEILER és EISNER Kis-Czelli kereskedők.

Tisztavérű
Yorkshire
kanok és kocák eladók a Balaton-Szt-Györgyi uradalomban. Felvilágosításokat ad a Számartói hivatal Balaton Szt-Györgyön. 3204

Importált angol
ménló tenyészkepes olesó áron eladó, ugyanott ökrök, gulyabébi marha, 330 sűdős vészen átment, csikók, gazdasági felhasználások, gazdaság felosztása miatt a letelesebb árért kaphatók. Czím a kiadói hivatalban. 3203

Ódorfal
gazdaságban eladó 4 darab muraközi kanca, melyek közül 3 darab vemhes (posta és vasút Jánosbáza, Vam. 3189

Simmenthali
félvér bikák — vasmegeyi simmenthali keresztelés — 1 1/2-2 évesek, vöröstarkák vagy zsemlyeszőrűek eladók: Csapli gazdaságban Csapin u. p. Galambok, vasút-távírdá-állomás N.-Kanizsa. 3214

Magyar
bikák

iránt a kereslet megindulván, azon tisztelt vevők, kik az idej felállítás javarészt együtt látni kívánják, kéretnek az Aradon át közlekedő gyorsvonat direct kocsijában Koneza posta távirda és vasuti állomáson kiszállva gróf Teleki Arvéd ur drassói uradalmát meglátogatni. Sürgönyre állomásnál kossi vár.

Igen szép, válogatott vöröstarka simmenthali jellegű 1-2, (8) éves 1346
növendék ökrök és űsző borjakat ugyiszintén legprimább lekönti való és jármos ökröket legjutányosabb áron ajánlanak: Klein és Spitzer Kis-Czelli kereskedők. Megrendelések egyező szerinti bármikor is elfogadjatnak.

Eladó
30 dbr vöröstarka, fiatal ökrök, 200 dbr 1 éves, sűdős (páronként 135 kor., a bálnokszent-györgyi bérzadásában. 3238

Hátasló
kerestetik megvételre: 4, 6, éves, 163-173 cm. magas, hibátlan, magas vérd, mintegy 75 ko. súly alá. Szíves ajánlatok „R. R.” jelleg alatt a kiadói hivatalba kéretnek. 3244

Eladó lovak,
Tenyésztés felhagyása folytán 20 használatban lévő félvér anyakacsa (körtük 14 vemhes) és egy méu eladó. Felvilágosítást nyújt a gazdasági intézőség Ráczegres, u. p. és vasut-állomás Simontoronya. 3206

VEGYESEK.
Egyetlen
részletes vásárl tudósítói Vására járó gazdák az erdői és szőlőmégvél vásárlók idejéről, minden állattemből való felhajtás pontos mennyiségéről, odajutásáról, számlalásról stb. a közönségtől beszerzett adatok alapján közösetként legpontosabb utabiztosítást nyerhetnek az Erdélyi Gazda Társaságtól. Mgr. rendelhető az „Erdélyi Gazda” kiadói hivatalánál. Kétszert 1 koronáért, előre befizetve. 3208

Bérlés.
1300 hold körüli jó bérlőt keresek körülből 1000 hold szántó, többi rét és legelő közel vasúthoz, azonnali vagy tavaszi átételre. Czím a kiadói hivatalban. 3233

Csicsóka
hőtermő eladó q.-ként 6 koronáért, vasúthoz szállítva Katz Lajosnál A.-Szopor, vasutállomás Szilagy-megye. 3209

2 marha
mérleg
egyenként 1000 kgr. hordepegyesű, rácsoszáll. 2 hidmérleg egyenként 4000 kgr. hordekepegyesű (scálvái futsúlyokkal, vastökevel és futórendákkal mind a négy meg új- és használattal, kitűnően jártak, erősen építve és az előnyben ismert Bugányi és társa cégétől való, minden nagyobb gazdaságban, gyárban, gőzmalomban szesz- és sörfőzdeben, közösetben kötelezően különben 200 koronáj terjedthet bírság mellett, törvényileg előírva 1900. cs. és kir. hatóságilag hitelesítve, ellenőrzés alatt egyenként is igen olcsón eladók. A hatóság ellenőrzése ép most foly. Bugányi F. Xaver Bács, I. Schönlaterngasse 4. (utcai bolt). 3246

Előrendű
baltaczimmag
nagyobb mennyiségben Strasser Jónásnál, Kecskapuzsán, posta Tolna-Tamási kapható. 3242

50 métermázsza
tavaszi maghikkányi vagy borsó vesz Antos Béla abonyi (Pestmegye) gazdasága. Mintázott árajánlat kéretik. 3240

Eladó gözke.
Egy 50 lb erejű angol gyártmányu kitünős karban lévő teljes gözke gantúra, 6 év óta használatban, igen kedvező feltételek mellett eladó. Levelek „Gözke” jel alatt a kiadói hivatalba kéretnek. 3216

Áll. kitüntetett
hídegen folyó oltóvász 50 fill. 1-2 koronáért kapható Varga Sándornál Turkevo. 3223

Tíz fillérért
kötők egy négyzetméter sodrony kerítés fonatot Felvilágosítást és termézetes mintákat ingyen küldök 3235

Pólya S. Békés Csabán.

Megjelent
a világhírű erfurti magvak árjegyzéke.
Ingyen és bérmentve szétküldi

Radwaner és Rónai
magkereskedők
BUDAPEST,
V. Nádor-u. 8.
J. C. Schmidt erfurti magtermelő, német csász. udv. szállító
magyarországi főraktára.
Ugyanott az összes gazdasági vetőmagvak is legjutányosabban kaphatók. Helyközi telefon 34-90.

Eredeti
Rambouillet
kosok
mindenkor nagyobb mennyiségben, dus válasszékban kaphatók
Gróf Herberstein
Albert 3131
uradalmi igazgatóságánál
Strleek,
Morvaország.
Hanna vetőárpa
míg a készlet tart 100 kgknt
19 koronáért kapható
vasuti állomásainkól.

Párisi kiállítás:
Grand Prix:
Vető-
magvak,
lőhere,
nyulszapuka,
oberndorfi
répamag és a hazánkban ennél is jobban bevált
óvári répamag,
duppai zab,
tavaszbuza,
lőbab,
magtengeri,
csemeték és
pekingi kacsák
... kaphatók ...

Gróf
Teleki Arvéd ur
drassói uradalmában,
u. p. Koneza.

Megvételre
keres méltóságos gróf Vigyázó Sándorné rákoskeresztúri uradalmában, 120 dbr 1-1 1/2 éves tinóborjakat. Eladni szándékosok a darab, kor és ár megjelölésével, ajánlataikat a fenti uradalom intézőségéhez nyújtsák be. 3191

I-ső rendű
hasított tölgyfa szőlőkaró mintegy 200000 dbr eladó Schmidl és Ungár czégnél Budapest, V. Nádor-u. 21. 3117

Budapest
közlekedés 3-400 holdig terjedő terjedő földbirtok haszonbérbe kerestetik. Szíves ajánlatok „Bérlő 400” czimmel a kiadói hivatalba kéretnek.

Tavaszi vetésre
ajánlok: elsőrendű, számos, legutóbb a párisi világiállításon kitüntetett, valódi

Hanna-árpát.
Minta ingyen és bérmentve.
Kubiček Ferencz
földbirtokos,
Czelechoviz, (Hannavidék)
3195
Morvaország.

Zsákok.
Használt korpák, konkoly és másféle zsákokat a legmagasabb árban vesznek. Adler H. zsákkereskedő Budapest, VII. Hársfa-utca 27. Közvetlen díjaztatnak 3144

Kerekagyaknak
alkalmas szűrt köbméterenként 10 forintért adunk az elsőrendű állomásra szállítva. Egy köbméterből kikérül minimum 45 dbr korékgagy. Megrendeléseket az Alsó-Lendvában Lenti uradalmak főbírókéségeinek számtartóságához Alsó-Lendva kérik intézni. 3202

Keresek
termelői tiszta, csiraképes baltaczimmagot. Ajánlatok kérek Kiss Lajos, Bács-Tapolca czimre. 3198

HALDEK
magnagykereskedése
József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítója
BUDAPEST,
Károly-körút 9.

Ajánl eredeti
Hanna-pedigree árpát,
kiváló minőségű
tavaszbuza,
eredeti északnémet
takarmányrépamag,
eredeti francia
takarmánycukor-
répamag,
arankamentes, államilag
ólomzárólt
heremagvakat stb.
jutányos árban.

Vesz lőbabot.

Malomeladás,
malomvétel,
malomberlet,
gépvek vetele
és eladás
legelőszőbbben eszközölhető a
„Molnár Lapja”
revén.
(Budapest, VIII, József-körút 33.)

édő ellenszere
kénpor.

etkezete” rak-
2 fillér.

prilis hóban, a
janus hó vé-
kell 3 porozás-
őle mint a kö-

ány-u. 31.

or elismerő

es-Topolya.
voltam kénytelen
a gyakori poro-
zásoknak” káros
is határozottan
és Lajos, szőlő-

Baranya vm.).
egyszer virágzás
hatása folytán
leteseen beérették,
és a peronoszpóra
átását ezen szer-
m, mint a közön-

Baranya vm.).
port tökéletesebb
ellen. Főelőnye
a peronoszpóra
n a porozás a
os.

Baranya vm.).
minden más aján-
a, gyógyszerész,

Baranya vm.).
kökeletesebb
ellen. Főelőnye
a peronoszpóra
n a porozás a
os.

Baranya vm.).
andtféle „rézkén-
at nem lépett fel
nek alapján hatá-
zónosság sublimált

szőlős vidéke-
gyűjtésével fog-
en részestilnek.

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gözekével
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.
Érdeklődők kéretnek, hogy alatti ezimemhez forduljanak.
gőzsztantási vállalkozó
WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

Bérleti hirdetmény.

Egy szlavoniai uradalomban több 400—1500 kataszt.
hold nagyságu, eddig házilag kezelt szép fekvésű
gazdaság bérbe adandó;
jó gazdasági épületekkel, vasut közelében. — Egészséges
szép vidék. — Jó munkáviszonyok. — Czim a kiadó-
hivatalban. 3193

655 katasztrális hold rozstermő első rendű homokföld
gazdasági épületekkel esetleg parcellázva is kedvező föl-
tételek mellett **kiadó.**

Eővebb fölvilágosítást ad a tulajdonos

Sz. Kováts Andrásné
Kecskeméten. 3167

Lapunk bekötési táblája
2 kor. 72 fill. (portómentesen)
kapható kiadóhivatalunkban.

Szövetkezeti téren működök figyelmébe!

Most jelent meg a

Szövetkezeti és gazdasági évkönyv
az 1901. évre.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet
erkölcsi támogatása mellett.

SZERKESZTIK:

Szilassy Zoltán és Buday Barna
az Omge. titkárjai.

TARTALMA: Ismerteti a hazánkban létező összes szövet-
kezeti intézményeket, azok szervezetét s
igénybevételük módját; gyakorlati utmutatást
tartalmaz hitel- és fogyasztási szövetkezetek
alakítására és vezetésére nézve.

Térjedelme: 10 nyomtatott iv.

Ára: 1 korona.

Megrendelhető:

a „KÖZTELEK” kiadóhivatalában
BUDAPEST,
IX. kerület, Üllői-ut 25. szám.

50° terméstartó

érhető el, ha a talaj 99%-os darabos égetett maró **mészszel** vagy 72%-os
szénsavas égetett **mészporral** trágyáztatik. A legnagyobb uradalomnál
kittünően kipróbált trágyázási módszer. I. rendű referenciák! Fenti cikkekét
valamint **mindenkor friss, szép fehér építkezési meszet** bármely
1327 vasutállomásra bérmentve legolcsóbban szállít

ELSŐ BAKONY-SZENTGALI MÉSZTELEPEK
KLEIN MÁRKUS FIAI Szentgál (Veszprémmegye.)

150—200 ezer korona tőkével

rendelkező intelligens gyakorlott gazda egy
nagyobb gazdaságban mint társ
őhajt résztvenni, esetleg azt önállóan
is bérbevenni. 3248

Ajánlatok Goldberger A. V. hirdetési irodájába Buda-
pest IV., Váci-utca 20., „Gazda” jellegű a. küldendők.

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető.

A sertés javítása és hizlalása

gazdák és hizlalók használatára.
Irta K. Ruffy Pál.

Ára portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

Hajójáratjegyzék.

ADRIA

magy. kir. tengerhajozási részv.-társ.

Vezérügynöksége Hoffmann S. és V.
1901. február havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	a gőzös neve	1901. febr.
Fiume	Liverpool	Arabian	1—10
„	Rouen*	Zichy	1—10
„	Barcelona, Valencia*	Zichy	10
„	Tanger, Pernambuco, Bahia		
„	Rio de Janeiro, Santos*	Deák	5—15
„	Liverpool	Samarina (C. L.)	5—15
„	Hamburg	Lusitania	5—15
„	Rotterdam	Stefania	10—20
„	Hull, Newcastle o/T.	Ebro	10—20
„	Rouen	B. Kemény	10—20
„	London	Sultana	10—20
„	Bordeaux	Petőfi	10—20
„	Liverpool	Alsatian	15—25
„	Antwerpen	Kálmán király	15—25
„	Gibraltar, London	Baross	15—25
„	Algier, Glasgow*	Nagy Lajos	18—28
„	Liverpool	Aleppo (C. L.)	18—28
„	Hamburg	Pergamon	18—28

Honnan	Hová	a gőzös neve	1901. febr.
Liverpool	Triest-Fiume	Algerian	1—10
Hull, Newcastle o/T.	„	Volturno	1—10
Rotterdam	„	Báthori	5—15
Bordeaux	„	Mátyás király	5—15
Liverpool	Fiume-Triest	Cypria (C. L.)	10—20
London	Triest-Fiume	Wm. Bailey	10—20
Antwerpen	„	Szent István	10—20
Rouen	„	Jókai	15—25
Liverpool	„	Egyptian	15—25
Glasgow	„	Matkovits	15—25
London	„	Szent-László	15—25
Liverpool	Fiume-Triest	Tyria (C. L.)	18—28

1. Ha a gőzös elindulása előtt 8 nappal elegendő rakom-
mány be nem jelentetett, az igazgatóság fentartja magának a
jogot e kikötőket nem érinteni.
A *gal jelölt megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti
Középtengeri szolgálat. A) vonal: Fiume-Szicília-Marsella.
FIUMÉBŐL: „Andrássy” 4-én, „Rákóczy” 11-én, „Zrinyi” 18-án
és „Tisza” 25-én.
MARSEILLEBŐL: „Zrinyi” 5-én, „Tisza” 10-én, „Andrássy” 17-én
„Rákóczy” 24-én.
B) vonal: Fiume-Malta-Szicília-Marsella. FIUMÉBŐL:
„Buda” 6-án, „Adria” 13-án, „Szapáry” 20-án, „Adria” 27-én.
MARSEILLEBŐL: „Szapáry” 6-án, „Adria” 13-án, „Buda” 20-án
és „Árpád” 27-én.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tiszti
hivatalánál (Budapest Köztelek).

Árak:

nagyban wagon-rakományként ab Leopoldshall-Stassfurt,
ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vas-
uti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomá-
sok szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egye-
sületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pén-
tárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény
áránál fizetendők.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest (Köztelek)

Gazdáknak fontos!
Hreblay Emil
állattenyésztési m. k.
felügyelő
Gödöllő.
Munkái:
Baromfi hizlalás 1 kor.
50 fillér.
Baromfi tenyésztésre vo-
natkozó tudnivalók 1 kor.
Tyuktenyésztés 2 korona.
Lud- és kacsa tenyésztés
2 korona.
Pulyka tenyésztés 2 kor.
Baromfi és tojás értéke-
sítő szövetkezetekről
1 korona 80 fillér.
Megrendelhető
a szerzőnél, leg-
egyszerűbben a
pénz előleges be-
küldése mellett.

Gazdák

8 gazdálkodók figyelmébe.
Számos uradalomba már
bevezetett

pyroleum

50%-al olcsóbb mint bár-
mely más világító anyag.
Próbaküldemények 2 korona
utánvét mellett. Kivánatra
prospektus ingyen és bér-
mentve.

Burián Vilmos veje,
Budapest, IX., Soroksári-u. 10.

Számos elismerő levél nálam
elérhető.

A mezőgazdaságról

és
mezőrendőrségről

máj. 1894. évi XII. törvények,

a végrehajtására vonatkozó

miniszteri rendelet,

magyarútatással el-

látva, egy füzetben.

Ára bérmentes küldéssel
1 frt 10 kr.